

III 4283 r.

AZ

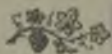
UNGI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1908. DECZEMBER 8-ÁN UNGVÁRON TARTOTT REND-
KIVÜLI ÉS 1909. ÉVI ÁPRILIS 22—23-ÁN UNGVÁRON
TARTOTT RENDES KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI GYÜLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

ÖSSZEÁLLITOTTA A JEGYZŐI KAR.

UNGVÁR

NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1909.

1884

11. 4283 A.

AZ

UNGI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1908. DECZEMBER 8-ÁN UNGVÁRON TARTOTT REND-
KIVÜLI ÉS 1909. ÉVI ÁPRILIS 22–23-ÁN UNGVÁRON
TARTOTT RENDES KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI GYÜLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

ÖSSZEÁLLITOTTA A JEGYZŐI KAR.

UNGVÁR

NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1909.

Az ungi ref. egyházmegye 1908. december 8-án
Ungváron tartott rendkívüli közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak: Szücs István tizzasalamoni lelkész, esperes, Nyomárkay Aurél, Minay István, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor vil. tanácsbírák, Virág József vajáni, Szöllőssy Gyula ungcsepelyi, ifj. Szakal István vámoslucskai, Komjáthy Gábor ungvári, Nagy Sándor kisdobronyi lelkészek, mint lelkészi tanácsbírák, Kovács Dániel világi főjegyző, Németh Péter, Magyar Bertalan papi aljegyzők; Hegyi György egyházmegyei ügyész, id. Szakal István nagyszeretvai, Urbán Mihály záhonyi, Morvay József kistráti, Szabó Endre minaji, Szabó István bési, Kovács István ágteleki, Maksa József nagykaposi, Tóth Lajos szürtei, Kiss László bátfai, Nagy Géza vajkócz-mátyóczi, Gecse Géza gálóczi, Kálniczky János felsőrőcsei, Móre Elek ungpinkóczi, Sallay Gyula nagy-szelmenctsi, Nyomárkay Sándor ungnyarádi, Csomár Béla tizzaásványi, Ujlaky Sándor bajánházai, Komjáthy István nagygejőczi, Papp István pályini lelkészek, Varga Károly, Helmeczy Antal, Kádár Albert, Soltész Andor segéd-lelkészek, Bóczér István mint tanítói képviselő.

Egyházak képviselői: Bajánházáról: Visnyai János, Szalókáról: Kovács János, Szelmenctsből: Jakab János, Kaposról: Balog Sándor, Pályinból: Vajócsik Pál, Szürtéről: Mesko János, Tizzasalamonból: ifj. Berta József, Bezőből: Szabados András, Felsőrőcséről: Olcsváry József, Ungpinkóczról: Szemács István, Ágtelekről: Bócsay Balázs, Nagygejőcből: Ritok János, Gálombsból: Ruszka Bertalan.

1. Esperes buzgó imádságban kérve tanácskozá-sunkra Istennek segítő kegyelmét, az ima elhangzása után sajnálkozással jelenti, hogy Komjáthy Béla szeretve tisztelt gondnokunk gyengélkedése miatt ez alkalommal se vehet részt tanácskozásunkban. Valamint azt is jelenti, hogy Homoki Antal papi főjegyző hűlésből származott betegsége miatt szintén nem vehet részt a gyűlésen.

Igy a világi elnöki szék elfoglalá-sára Nyomárkay Aurél legidősebb vil. tanácsbíró, a főjegyző helyettesítésére pedig Németh Péter aljegyzőt felkéri.

2. Nyomárkay Aurél a világi elnöki széket elfoglal-ván, miután az elől jegyzett gyűlési tagok igazoltattak,

A gyűlést megnyitja.

3. Esperes előterjeszti, hogy e mostani rendkívüli gyűlésünknek egyik főtárgya mult gyűlésünk 77-ik pont-jában kitűzött egyházmegyei pénztárnoki állás választás utjáni betöltése s miután remélhető, hogy később még megérkezhetnek, kik a kellemetlen idő miatt a gyűlés elején meg nem jelenhettek, indítványozza, hogy a pénz-tárnok-választás a gyűlés későbbi folyamára halasztassék.

Az indítványt a közgyűlés elfo-gadja s a többi kitűzött ügyek vétet-nek előbb tárgyalás alá.

4. Folyó évi őszi egyházmegyei közgyűlésünk 14. sz. határozatával az 1160 K és 2598 K 40 f közigazga-tási államsegély felosztására vonatkozó javaslat készíté-sére bizottságot választott ; a bizottság feladatának meg-felelvén, a felosztásra vonatkozó javaslatát jelen rend-kívüli közgyűlésünkre a következőkben terjeszti elő :

I. Rendkívüli államsegély = 1160 korona.

1. Esperesnek személyi pótlék... ..	400 K — f
2. Egyházmegyei pénztárosnak fizetés- emelés	300 K — f
3. Egyházmegyei főjegyzőnek munkadíj	150 K — f
4. Két e. m. aljegyzőnek tiszteletdíj személyenként 100 K... ..	200 K — f
5. Két világi tanácsbirónak őszi egy- házkerületi gyűlésre fuvardíj czimén fejen- ként 30 K	60 K — f
6. Egyházmegyei gazdának a tavaszi és őszi egyházmegyei gyűlési tagok ellá- tása körüli intézkedéseire	50 K — f
	<hr/>
Összesen	1160 K — f

II. Államsegély = 2598 korona 40 fillér.

1. Hat egyházmegyei tanácsbirónak tiszteletdíj személyenként 100 K	600 K — f
2. Két egyházmegyei világi jegyzőnek fizetése egyenként 100 K... ..	200 K — f
3. Két világi tanácsbirónak a tavaszi egyházkerületi gyűlésre fuvar és napidíj egyenként 50 K	100 K — f
4. Tanügyi bizottsági elnöknek ...	80 K — f
5. 20 tanügyi bizottsági tagnak fuvar és napidíj 10 koronájával... ..	200 K — f
6. Az orsz. közalapi és lelkeszi nyug- és gyámintézeti pénzkezelő tiszteletdíja ...	80 K — f
7. Egyházmegyei levéltárnoknak ...	60 K — f
8. Hat egyházmegyei számvevőnek fuvar és napdíj 10 koronájával	60 K — f
9. Egyházlátogatóknak körönként 80 koronával, melyből a fővizitátort 50 s a látogatási jegyzőt 30 K illeti	400 K — f
10. Iskolai körlátogatóknak fuvar és napdíj 16 látogatónak egyenként 10 K-val	160 K —

11. Lelkészeknek és két tanító-képviselőnek tavaszi és őszi egyházmegyei gyűlésre fuvar személyenként 8 K ...	328 K — f
12. Tavaszi és őszi egyházmegyei gyűléstartás, melyet eddig az egyházak fizettek...	235 K — f
13. A fennmaradt 95 K 40 f esperesi nyugták bélyegeire, küldöttségek fuvar- és napdíjaira fedezetül	95 K 40 f
	<hr/>
	Összesen 2598 K 40 f

Egyházmegyénk a munkálatot teljes egészében elfogadja s felkéri az esperest, hogy a közigazgatási államsegély szétosztását a szerint szíveskedjék eszközölni.

5. Minay István számvevőszéki elnök beterjeszti a számvevőségnek 1908. november 18-án Ungváron felvett jegyzőkönyvét, mely szerint az egyházak 1907. évi gondn. számadásai, 1908. évi költségvetése és a vagyoneleltári rovatos ívek a bennök megállapított hibák és hiányok miatt ez alkalommal sem erősíthetők meg; de az 1907. évi gondn. számadásokat — tekintettel az átmeneti időre — elfogadhatóknak nyilvánítja. A vagyoneleltár- és költségvetések elkészítésére nézve, — tekintve, hogy a vagyoneleltáraknak teljes elkészítése az egyházközségek vagyonekezelésének alapját képezik, — küldöttség bizassék meg a költségvetés és vagyoneleltárnak minden egyházban a helyszínén leendő elkészítésével.

Az egyházmegyei közgyűlés élénk és hosszú vita után Hegyi György egyházmegyei ügyésznek azon javaslatát fogadja el, hogy a számvevőség és még 2–3 tagból alkotott bizottság a vagyoneleltár és költségvetésből készítsen egy magyarázatokkal ellátott mintát, mely sokszorosítva minden

egyháznak elküldendő. A bizottság a számvevőségen kívül Hegyi György, Komjáthy Gábor és Kovács Dániel tagokból alakíttatik meg.

6. A korláthelmecki egyház presbyterei kérik az egyházmegyét, hogy az egyházmegye kezelése alatt lévő Végső György-féle 600 korona alapítvány felszaporodott kamatait, valamint a végrendelet „c” pontjában foglalt tételek kielégítése után fennmaradó összeget az egyháznak lelkeszlakjavítási költségeire kiutalni kegyeskedjék, miután az egyház a végrendelet azon kívánalmának, hogy a tőkésített kamatokból urvacsorai asztal és egy harang készíttessék, — már eleget tett.

Az egyházmegye a felszaporodott kamatok kiutalására az esperest fölhatalmazza, mihelyt presbyteri és egyházi közgyűlési jegyzőkönyv terjesztik be arról, hogy ezen felszaporodott kamatokat az egyház lelkeszlakjavításra kívánja felhasználni. Az alapítvány ezutáni kamatainak hovafoordítása tekintetében az egyházmegye jövőben is a végrendelet szellemében fog eljárni.

7. Nagy Sándor — egyetemes vallásos szempontból — a más felekezetű tanítóképezdében végzett és ott oklevelet nyert tanítóknak a kerületi bizottság előtt teendő vallásvizsgájukra való tekintettel, — azon indítványt terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé: mondja ki az egyházmegyei közgyűlés, hogy a kerületi vallásvizsgáló bizottságba azon esperes vagy megbízottja, a mely egyházmegye kebeléből vizsgálandó jelentkezik, minden alkalommal meghivassék.

Az ungi egyházmegye ez indítványt magáévá teszi s tisztelettel felterjeszti a főtisztelű egyházkerületre.

8. Tárgyaltatott Nagy Sándor papi tanácsbíró azon indítványa, hogy 1909-től rendes évi egyházmegyei költségvetés legyen s kéressék fel Virág József tanácsbíró és még ez idő szerinti pénztárnok — mint a ki az egyházmegye anyagi ügyeivel egyedül ismerős —, hogy készítene egy rendes egyházmegyei költségvetést s azt a pénztárvizsgáló-bizottságnak bemutatni sziveskednék; a mely munkálat évről-évre az egyházmegyei jegyzőkönyvben — elfogadás esetén — kinyomatandó lenne.

Közgyűlésünk egyhangulag ki mondja, hogy a kívánt költségvetés meg nem készíthető, arra szükség sincsen; azonban az egyházmegyei pénztári számadás, az eddigi szokás szerint, ezután is fel fog olvastatni az egyházmegyei gyűlésen, de a jegyzőkönyvbe való kinyomatása teljesen mellőztetik.

9. Olvastatott ugyancsak Nagy Sándornak azon indítványa, hogy a lelkészek és tanítók 1908. évtől számított 5 éven át mentessenek fel az egyházmegyei könyvtári illeték fizetése alól, mert tudomása szerint az egyházmegyei könyvtárnak olyan felgyült tőkeösszege van, hogy szükséges kiadásait teljesen fedezheti a tőke kamataiból. Öt év múlva pedig intézkednék az egyházmegye, hogy a régi tagok évenként fizessenek-e, vagy csupán az új tagok egyszersmindenkorra róják le a könyvtár iránti kötelezettségöket.

Egyházmegyénk felkéri az egyházmegyei pénztárnokot, hogy a könyvtári tőke állásáról, melynek ismerete nélkül ez a kérdés el nem bírálható, jövő tavaszi gyűlésünkre jelentést adni sziveskedjék.

10. Rendkívüli közgyűlésünk tárgyát képezte a lemondás folytán megüresedett pénztárnoki állás betöltése,

illetve az egyházmegyei pénztárnok megválasztása. A választást a közgyűlés a „Szabályrendelet“ utasítása szerint titkosan ejtette meg, a közgyűlés által beadott szavazati lapok alapján. Beadatott 46 szavazati lap, a melyből Tóth Lajos szürtei lelkész 20; Szőlőssy Gyula ungcsepelyi lelkész 11; Komjáthy Gábor ungvári lelkész 5; Pataki Pál ungtarnóczi lelkész 4; Maksa József nagykaposi lelkész 3; Szabó Endre minaji lelkész 1; Szakal István vámoslucskai lelkész 1 és Nagy Sándor kisdobronyi lelkész 1 szavazatot nyertek. Általános többséget senki sem nyervén, a két legtöbb szavazatot nyert egyén, Tóth Lajos és Szőlőssy Gyula közt újabb szavazás rendeltetett el. A második szavazásnál beadatott 44 szavazati lap, melyből Tóth Lajosra 28, Szőlőssy Gyulára 15 szavazat esett, egy szavazati lap üres volt. Tóth Lajos tehát a második szavazásnál általános többséget nyervén :

Az általános tisztujítás bekövetkeztéig megválasztott pénztárnoknak kijelentetik s ha a lemondott pénztárnok szokásos módon átszámol, a pénztár kezelésével megbízatik.

11. Tóth Lajos megválasztott pénztárnok az elnökség felhívására az esküt leteszi s az esperes buzgó szavakban az általa teljesítendő munkára mind a maga, mind az egyházmegye nevében Istennek áldó kegyelmét kéri.

Tudomásul szolgál.

12. Virág József lemondott pénztárnok, azzal az indokolással, hogy az egyházmegyei pénztárnak pontos lezárása tetemesebb időt vesz igénybe, kéri az egyházmegyét, hogy az átszámolásra neki 1909. évi február 1-ig halasztást adni sziveskedjék; valamint arra is, hogy jövő évi január 1-től a pénzkezelés alól teljesen mentessék fel; mert pontos átszámolást csakis ez esetben képes eszközölni.

Egyházmegyénk a még működő régi pénztárnok által az átszámolásra kért időhaladékot megadja; a megválasztott pénztárnokot pedig felkéri, hogy addig is, míg átszámolás után a pénztárt s a pénztári könyveket átvehetné, 1909. január 1-től a pénztárba befolyó jövedelmeket szedje be s ideiglenesen naplózza el; a könyvek átvétele után pedig az ideiglenes bejegyzéseket szabályszerűen könyvelje el.

13. Intézkedést kellvén tenni a felől, hogy a pénztár kik által adassék át az új pénztárnoknak?

Egyházmegyénk kimondja, hogy az átadást az egyházmegyei számvevőszéki bizottság fogja az arra kitzűött időben eszközölni s egyszersmind felkéri a számvevőszéki bizottságot, hogy az átadásnál, ha szükségét látja, az ügyviteli szabályzatot revideálni sziveskedjék; a számvevőszéki bizottságban való működésre Kovács Dániel világi főjegyzőt — mint különben is szakértőt — jelen határozatában felkéri.

14. Tárgyalás alá került, hogy az egyházmegyei pénztárba tartozók miképen lennének értesítendőök arról, hogy kötelezettségeiknek 1909. jan. 1-től már az új pénztárnoknál tegyenek eleget. Javasoltatott, hogy a lelkészek a templomban hirdessék ki, hogy minden tartozó 1909. január 1-től fizetésre már Tóth Lajos szürtei lelkész s megválasztott egyházmegyei pénztárnoknál jelentkezzen; még pedig tudomásul adva azt is, hogy a pénzzel együtt a Virág József lemondott pénztárnok által kiállított legutóbb nyert nyugtáját is kiki magával vigye;

mert az új pénztárnok csakis ebből tudhatja meg az átvételig, hogy ki melyik időről fizetésköteles.

Egyházmegyénk e javaslatot, mint legcélszerűbbet s legkönnyebben végrehajthatót elfogadja s a kebelbeli lelkészeket felkéri, hogy a legrövidebb idő alatt legyenek szivesek a szószékéről kihirdetni, hogy az egyházmegyeét illető minden pénz 1909. jan. 1-től az új pénztárnokhoz viendő azzal a nyugtával együtt, a melyet Virág József lemondott pénztárnoktól legutóljára kaptak.

15. Székely és Illés ungvári könyvkereskedő azon ajánlatot teszi, hogy az iskolák részére „Református elemi népiskola“ feliratú 60 cm. hosszú, 45 cm. széles bádogtáblákat készít 6 korona árban.

Egyházmegyénk megbízza az esperest, hogy ha felekezeti iskoláink ilyenmű — törvénykövetelte jelzőtáblákat nem kapnak az állam kedvezményéből, az esetben Székely és Illés cégnél készíttesse el azokat.

16. Jegyzőkönyvhitelesítő-bizottság tagjaiul megválasztottak:

Szücs István esperes, Nagy Sándor, Tóth Lajos és a jegyzői kar.

17. Meghitelesítettett 1908. decz. 12-én Csapban tartott hitelesítő ülésben.

* * *

Jegyzették: Német Péter 1—3., 5—7., 15—17., Magyar Bertalan 4., 8—14. pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kivonata.

Jelenlevők.

1. Esperes imádkozik, Nyomárkay Aurél a vil. elnöki széket elfoglalja.

2. Vil. elnök a gyűlést megnyitja.

3. Pénztárnokválasztás a gyűlés későbbi folyamára halasztatik.

4. Közigazgatási államsegély felosztása.

5. Számvevőszéki elnök jelent.

6. A korláthelmecezi egyház a Végső György-alap felszaporodott kamatait kéri.

7. Nagy Sándor indítványozza, hogy a ker. vallás-vizsgáló bizottságba az érdekelt egyházmegye esperese meghívassék.

8. Nagy Sándor egyházmegyei pénztári költségvetésre vonatkozó indítványát az egyházmegye nem fogadja el.

9. Nagy Sándor indítványa (a könyvtári illetékfizetés 5 évi felmentése alól) a könyvtári alap állásától tétetik függővé.

10. Tóth Lajos egyházmegyei pénztárnoknak megválasztatik.

11. Tóth Lajos pénztárnok az esküt leteszi.

12. Volt pénztárnok a pénztárátadásra febr. 1-ig halasztást kér.

13. Intézkedés a pénztár átadásáról.

14. A pénztári teendőket 1909. jan. 1-től Tóth Lajos végzi s erről a tartozók értesítendőek.

15. Székely és Illés iskola-jeltáblákat ajánl.

16. Jegyzőkönyvhitelesítő-bizottság.

17. Jegyzőkönyvhitelesítés.

Betűrendes mutató,

hogymely pontok kit érdekelnek.

Általában 4, 9, 10.

Esperes 1, 3, 15, 16.

Jegyzői kar 16.

Korláthelmecezi egyház 6.

Kovács Dániel 13.

Nagy Sándor 16.

Nyomárkay Aurél 1, 2.

Számvevőség 5, 13.

Székely és Illés 15.

Tóth Lajos 10, 11, 16.

Virág József 12.

Közigazgatási bírósági ügyek.

Az ungi reform. egyházmegye közigazgatási bírósága által 1908. évi december hó 8 án Ungváron tartott ülésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Szücs István esperes, Minay István e. m. helyettes gondnok elnökök, Virág József, Komjáthy Gábor, Szakal István, Nagy Sándor, Szabó Lajos tanácsbírák, Németh Péter, Kovács Dániel jegyzők.

I. A bátfa-pallói egyházak a mult tavaszi e m. gyűléshez aziránt folyamodtak, hogy miután Bátfán állami iskola van, s annak fenntartásához kell hozzájárulniok, ezen okból Bátfa a pallói iskola szükségeinek fedezéséhez való hozzájárulás alól mentessék fel. Palló ellenben azt kérte, hogy Bátfa ezen kötelezettség alól ne oldoztassék fel. A tavaszi e. m. közgyűlés 21. sz. határozatával ezen ügyet az e. m. közigazgatási bíróságához utasította, s egyházmegyei közig. bíróságunk teljes ülésében következőleg

végzett :

Az 1885. és 1895. években hasonló ügyekben hozott egyházmegyei határozatok újból kötelezővé válnak a két egyházra nézve, azaz a bátfai

egyház köteles a pallói iskolai épületek építési és fentartási költségeihez az iskolába járó gyermekek arányában hozzájárulni.

Ezen végzés a két egyház jelenlevő lelkésze, tanítója és két gondnoka előtt azonnal kihirdettetett s abban megnyugodtak.

2. Kiss László bátfai lelkész és Enyedy Lajos pallói tanítónak, lelkész és tanítói fizetés tárgyában az 1908. évi tavaszi közgyűléshez beadott együttes kérvényét a közgyűlés 25. sz. határozatával az e. m. közigazgatási bírósághoz tette át. Ezen ügy helyszini megvizsgálására Szöllőssy Gyula és Stépán Géza tanácsbírák küldetvén ki, az eljárásukról felvett jegyzőkönyvet beterjesztik. Egyházmegyei közig. bíróságunk a kiküldöttek jelentése és jelen levő érdekeltek kihallgatása után a következőleg

végzett :

Miután a kiküldöttek jelentéséből s a jelen levő érdekeltek kihallgatásából kitűnt, hogy az ügy nem olyan természetű, mely az e. m. közigazgatási bíróságnak intézkedését venné igénybe, az ügyet határozat hozatal végett az e. m. közgyűléséhez teszi át.

Minay István,
világi elnök.

Szűcs István,
egyh. elnök.

Kovács Dániel,
bir. jegyző.

Lásd: Őszi egyházmegyei gyűlés 37-ik pont.

Kimu-

Az ungi református egyházmegye lelkészi és egyházai az ország-
következő arány-

Sorszám	Az egyház és lelkész neve	A lelkészi fizetés kongruával	
		K	f
1	Ágtelek: Kovács István	1787	11
2	Bajánháza: Ujlaki Sándor	1341	32
3	Bátfa: Kiss László	1782	13
4	Bés: Szabó István	1881	28
5	Bező: Lelkész nincs	1500	—
6	Csap: Bacskay Sámuel	1791	44
7	Csicser: Üresedésben	1350	64
8	Csongor: Németh Péter	1995	76
9	Eszeny: Szabó József	2315	20
10	Gállocs: Gecse Géza	2130	63
11	Iske: Benkő Lajos	1777	27
12	K.-Dobrony: Nagy Sándor	1941	98
13	K.-Geőcz: Homoky Antal	1875	14
	Átvitel	23469	90

tatás

gos ref. lelkészi nyug- és gyámintézet javára az 1908-ik évre
ban fizetnek.

Nyugdíjösszeg		1-ső 5 ^o / _o -os kivetés		3 ¹ / ₂ ^o / _o -os tagdíj		Az egyházak 2 ^o / _o -os hozzá- járulása		Évi összes fizetés	
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
723	45	144	69	62	55	35	75	242	99
—	—	—	—	47	95	26	83	74	78
721	40	144	28	62	37	35	64	242	29
1160	—	232	—	65	85	37	63	335	48
—	—	—	—	52	50	30	—	82	50
1054	80	210	96	62	70	35	83	309	49
—	—	—	—	47	27	27	01	74	28
954	75	190	95	69	85	39	92	300	72
—	—	—	—	57	88	46	30	104	18
940	90	188	18	74	57	41	61	304	36
500	75	100	15	62	20	35	54	197	89
875	43	175	09	67	97	38	84	281	90
948	80	189	76	65	63	37	50	292	89
7880	28	1576	06	799	29	468	40	2843	75

Sorszám	Az egyház és lelkész neve	A lelkészi fizetés kongruával	
		K	f
	Áthozat ...	23469	90
14	K.-Ráth: Morvay József ...	1899	12
15	Minaj: Szabó Endre ...	1364	42
16	Korlát-Helmeicz: Üresedésben ...	675	64
17	Mokcsa: Szőlössy Ferencz ...	1875	80
18	N.-Dobrony: Magyar Bertalan ...	2643	80
19	N. Gejőcz: Komjáthy István ...	991	—
20	N.-Kapos: Maksa József ...	1903	15
21	N.-Szelmencz: Sallay Gyula ...	1893	10
22	N.-Szeretva: id. Szakal István ...	1774	55
23	Palágy: Ráczkövy János ...	1176	68
24	Pályin: Papp István ...	1482	36
25	Felsőőröcse: Kálnicky János ...	1653	83
26	Szalóka: Üresedésben ...	1737	26
27	Szürthe: Tóth Lajos ...	1906	97
28	Tiszaásvány: Csomár Béla ...	1600	—
29	Tizasalamon: Szüics István ...	2111	20
30	Ungcsepely: Szőlössy Gyula ...	2045	34
31	Ungnyarád: Nyomárkay Sándor ...	1776	71
	Átvitel ...	53980	83

Nyugdíj összeg		1-ső 5 ^{0/10} -os kivétel		3 ^{1/2} ^{0/10} -os tagdíj		Az egyházak 2 ^{0/10} -os hozzájárulása		Évi összes fizetés	
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
7880	28	1576	06	799	29	468	40	2843	75
—	—	—	—	47	48	37	98	85	46
665	30	133	6	47	75	27	29	208	10
—	—	—	—	23	65	13	52	37	17
945	15	189	83	65	65	37	52	293	—
1240	10	248	2	92	50	52	86	393	38
—	—	—	—	34	9	19	82	53	91
857	95	171	59	66	61	38	6	276	26
487	65	97	53	66	16	37	86	201	55
—	—	—	—	44	37	35	49	79	86
—	—	—	—	—	—	23	54	23	54
—	—	—	—	—	—	29	65	29	65
502	10	100	42	57	88	33	8	191	38
—	—	—	—	60	80	34	75	95	55
824	55	164	91	66	74	38	14	269	79
698	45	139	69	56	—	32	—	227	69
1010	—	202	—	73	90	42	22	318	12
—	—	—	—	51	15	40	90	92	5
435	95	87	19	40	67	23	34	151	20
15547	48	3110	30	1694	69	1066	42	5871	41

Sorszám	Az egyház és lelkész neve	A lelkészi fizetés kongruával	
		K	f
	Áthozat ---	53980	83
32	Ungpinkócz: Móré Elek --- --- --- ---	2026	25
33	Ungtarnócz: Pataky Pál --- --- --- ---	1833	03
34	Ungvár: Komjáthy Gábor --- --- --- ---	2405	92
35	Záhony: Urbán Mihály --- --- --- ---	2694	63
36	Jenke: Móré Gábor --- --- --- ---	1864	70
37	Vaján: Virág József --- --- --- ---	1784	99
38	Vajkócz: Nagy Géza --- --- --- ---	2000	65
39	Vámoslucska: ifj. Szakal István --- ---	1709	40
	Összesen ---	70300	40

Nyugdíj összeg		1-ső 5 ⁰ / ₁₀ -os kivétel		3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -os tagdíj		Az egyházak 2 ⁰ / ₁₀ -os hozzájárulása		Évi összes fizetés	
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
15547	48	3110	30	1694	69	1066	42	5871	41
839	40	167	88	70	92	40	52	279	32
640	85	128	17	64	16	36	66	228	99
1217	40	243	48	84	21	48	12	375	81
3206	43	641	29	94	31	53	89	789	49
874	90	174	98	65	26	37	29	277	53
—	—	—	—	44	63	35	70	80	33
782	25	156	45	70	3	40	1	266	49
786	35	157	27	59	83	34	19	251	29
23895	6	4779	82	2248	4	1392	80	8420	66

Az ungi ref. egyházmegye 1909. ápr. 22. és 23.
napjain Ungváron tartott közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak : Szücs István esperes, egyházi, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, vil. elnök, Virág József vajáni; Szőlőssy Gyula ungcsepelyi, ifj. Szakal István vámoslucskai, Nagy Sándor kisdobronyi lelkészek, mint lelkészi tanácsbírák, Minay István, Szabó Lajos, Stépán László, Szilágyi Sándor mint világi tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyész, Kovács Dániel világi fő, Németh Péter csongori, Magyar Bertalan nagydobronyi lelkészek mint lelkészi aljegyzők, Szabó Zoltán világi aljegyző, Kovács István ágteleki, Ujlaky Sándor bajánházaai, Kiss László bátfai, Szabó István bési, Bacskay Sámuel csapi, Magda Sándor megv. csicseri, Kálniczky János felsőröcsei, Gecse Géza gálocsi, Benkő Lajos iskei, Morvay József kistráti, Varga Károly korláthelmeci, Szabó Endre minaji, Szöllőssy Ferenc mokcsakerészi, Komjáthy István nagygejőczi, Maksa József nagykaposi, Sallay Gyula nagyszelmenczi, id. Szakal István nagyszeretvai, Ráczkövy János palágyi, Papp István pályini, Csomár Béla tiszásványi, Nyomárkay Sándor ungnyarádi, Móré Elek ungpinkóczi, Pataki Pál ungtarnóczi, Nagy Géza vájkóczmátyóczi lelkészek, Kádár Albert szalókai helyettes, Helmeczi Antal bezői helyettes, Soltész Andor csicseri helyettes lelkészek, Balogh Dániel palágyi, Bóczér István csicseri tanító mint tanítói képviselők. Egyházi küldöttek: Nagydobrony, Gálocs, Bés, Tiszásvány, Bező, Szirénfalva, Palló, Korláthelmecz, Bátfa és Nagygejőczből.

Háda Sándor jenkei, Kiss Jenő ungvári, Szilágyi László vajáni s. lelkészek. A tanítói karból: Enyedy Lajos pallói, Diószeghy Lajos bezői, Papp Lajos bési (mint egyházi küldött is), Csighy Ferencz eszenyi, Soltész Károly sárosmezői, Farkas Jenő kereszti, Böszörményi László kisdobronyi, Karabélyos Gyula kistráti, Láczy József ungmogyorósi, Kapéri Ferencz nagydobronyi, Mór András nagygejőczy, Orgován Sámuel nagyszeretvai, Orémus Kálmán szalókai, Meskó János szürtei, Maksa József tiszasalamoni, Csomár József ungpinkóczy, Csengeri Jenő botfalvai, Sulyok János ungvári, Rózsa Lajos vajáni, Révész József vámoslucskai tanítók.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Esperes buzgó imája után

világi elnök a gyűlést megnyitja.

2. Az egyházak küldöttei megbízó levelöket beadják,

melynek alapján jelen gyűlésre a hivatalos tagokkal együtt, a fentebbi névsor szerint igazoltatnak.

Stépán Géza világi tanácsbíró igazolt elmaradását a gyűlés tudomásul veszi.

3. Szűcs István esperes előterjeszti időszaki jelentését, mely jegyzőkönyvünkben kinyomatni határoztatván, ezen pont alatt közöltetik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Jól tudom, hogy első jelentésem, melyet néhány hónapra terjedő szolgálati időmről jelen alkalommal a nagytiszt. Egyházmegyei Közgyűlés elé terjeszteni szerencsés lehetek, a közkivánalmat nem fogja kielégíteni, sőt sokakban talán visszatetszést is fog szülni, ha én

eltérve az eddigi szokástól, a helyett, hogy kilépve egyházmegyénk szűk köréből a közélet széles mezejére, ott a közelmúltban lefolyt nevezetesebb eseményeket, fontosabb mozzanatokát összeszedve, csoportosítva a szemlélő elé állítanám; maradok itt bent szűk házi körünkben — a meddig az én munkaterem is terjed — és pusztán csak egyházmegyei közéletünk eseményeivel kívánok foglalkozni. Teszem ezt főként azért, mert az idővel — saját háztartásunk ügyes-bajos dolgainak elintézhethetése céljából — gazdálkodni akarok.

Nagytsiszt. Egyházmegyei Közgyűlés! Az „egyházlátogatóság“ van hivatva törvényeink értelmében arra, hogy a személyes vizsgálódás és tapasztalás alapján felvett jegyzőkönyvében az egyes gyülekezetek valláserkölcsei, iskolai és anyagi életének minden mozzanatait hiven feltüntesse; nekem tehát törvénykönyvünk utasítása szerint is (I. t.-cz. 170. §. utolsó pont) az egyházlátogatási jegyzőkönyvre kell, mint alapra helyezkednem, ha egyházmegyénknek *valláserkölcsei, nevelésügyi és vagyoni állapotát* a valóságnak megfelelőleg feltüntetni akarom. Előterjesztem tehát az azokban foglaltakat minden színezés nélkül.

I. Valláserkölcsei állapot.

Ha az istentiszteleti cselekvények buzgón való gyakorlását a bensőségteljes valláserkölcsei élet és hithűség üdvös jelenségeinek, az egyházas élet nemes irányban való fejlődésének lehet és kell tekintenünk, akkor valláserkölcsei állapotainkkal meglehetünk elégedve, mert az *egyházlátogatási jegyzőkönyvek szerint* :

Az istentisztelet gyülekezeteinkben ünnepnapokon, vasárnapokon, sőt még *hétköznapokon* is rendesen megtartatik, s a hívek kellő buzgósággal látogatják a templomot, kivéven Zahart és Szirénfalvát, hol a templom leégvén, csak vasárnaponként tartatik istentisztelet. Az úri szentvacsora a szokásos időben, a törvényben előírt kihirdetés és szokásos előkészület után mindenütt kiszolgáltatatik, s az azzal való éleést az egyháztagok nélkülöz-

hetlen lelki szükségnek tekintik. De — bocsánatot kérek, ha kérdésbe merem tenni. Csakugyan így van-e hát? Csakugyan megkondul-e hát minden egyházunkban, minden hétköznap reggelen az imára hívó harangszó s minden templomunkban megzendül-e a reggeli zsolozsma: „Ez új reggel arra serkent, hogy minden istenfélő így énekeljen: Szent, szent, szent amaz örökkéélő“?!

Azt hiszem, ha igazán őszinték akarunk lenni, erre a kérdésre igennel nem felelhetünk! Hiszen köztudomású dolog, hogy a fent említett két egyházon kívül is van olyan nem egy, ahol csak vasárnaponként nyitják meg a szentház ajtaját. Hogy mégis ilyen, a valóságnak nem mindenben megfelelő jelentések kerülnek az egyházlátogatási jegyzőkönyvekbe, azért nem az egyházlátogatóságot kell kárhóztatnunk, a mely ez irányban kérdést intéz az előjárósághoz; hanem azt az előjáróságot, mely a komoly kérdésre nem komoly, nem őszinte feleletet ad; no meg a lelkészt, aki az előjáróságnak ilyen feleletét helyreigazítani nem igyekszik! Hát igaz, hogy a templomnak ilyen gyéren való gyakorlása leginkább csak a csekély népességű egyházakban van így! Dehát éppen ilyen helyeken van szükség reá, hogy a gyakori egybegyülekezés által igyekezzünk nevelni és erősíteni a csekélyszámu hallgatókban az *együvértartozás* érzését; *mindegy, ha ketten, vagy hárman gyűlünk is egybe, ott van közöttünk az Úr!* . . . Hiszen hangzik a panasza itt is, ott is — és igaz is, hogy „A mi régi ellenségünk háborog velünk erővel, fegyverrel és sok csalárd-sággal, és minden nagy hatalmassággal!“ Igyekezzünk, hát erőt gyűjteni az erő ellen s alkalmas fegyvereket a védekezésre. Erőt kölcsönzünk pedig hűveinknek, s felfegyverezzük őket elleneink megejtése ellen, ha a templomi istentisztelet gyakori látogatására és ott lelki szükségleteik kielégítésére nékik alkalmat szolgáltatva, ez által vallásos buzgóságukat, kishitűségüket neveljük s egyházunkhoz való tartozandóságuknak érzését bennök erősítjük!

De haladjunk tovább az egyházlátogatási jegyzőkönyv pontjain:

A konfirmációra mindenütt a lelkészek készítették elő a növendékeket s a konfirmálás mindenütt, mint ünnepélyes egyházi szertartás, a templomban folyt le; de nem minden egyházban az egyházkerületi szabályrendelet által rendelt időben, t. i. nyári vizsga után, hanem Palágyban és Ungtarnócson áldozó-csütörtökön, Szelmenczen a reformáció emlékünnepén, Vámoslucskán, Felsőröcsén ujbori urvacsora osztás előtti vasárnap; Sárosmezőn karácsony előtti, Jenkén, Kereszten pünkösöd előtti vasárnapon. — Megengedem, hogy az illető lelkészek talán indokolni készek az egyházkerületi szabályrendelet be nem tartását; de bármi legyen is az indok, az el nem fogadható; míg a szabályrendelet érvényben van, egyaránt kötelez mindenkit, azt betartani kötelességünk.

A felnőtt ifjak vallásos oktatásban sehol nem részesülnek.

A házassulók kihirdetése, egyházi megáldása sehol, egy esetben sem maradt el.

Vegyes házasságoknál a születendő gyermekek vallására nézve megegyezés kötött: Ungnyarádon 1 javunkra; Ungmogyoróson 1 javunkra, 1 kárunkra; Ungvárt 3 javunkra, 2 kárunkra; Minajban, Botfalván, Szürtén 1—1 javunkra; Csapon 3 javunkra, 2 kárunkra; Jenkén 1 javunkra, 1 kárunkra. Tehát javunkra 10, kárunkra 6 megegyezés kötött, nyereségünk e tekintetben = 4.

Attért felekezetünkbe: Veskóczon 1; Ungváron 3 férfi, ezek közt egy családapa 2 kiskorú gyermekével; Jenkén 1 nő; összesen = 7.

Kitért felekezetünkből: Ungvárt 1 férfi 2 nő; Korlát-helmeczen 1 férfi; Nagydobronyban 5 férfi 7 nő (baptistákká lettek) Vinnán 1 férfi (házassági kényszer folytán) összesen = 17. Itt tehát már veszteségünk van = 10.

Törvénytelen házasságban él: Tiszaásványban 1; — Záhonyban 2 pár.

A szektáriusok, baptisták még mindig szaporodnak Nagydobronyban, holott pedig a lelkész a presbistériummal minden lehető meg tesz a „futkározó hamis atyafiak“ aknamunkájának meggátlására; — de főként ked-

vező talajra talált az Eszenyben, hol a magas életkorral járó gyengeségekkel veretvén meg a pásztor, nem csoda, ha széledezni kezdtek a nyájnak juhái. Még Záhonyban is van egy néhány család; — bár többen közülök jobb hazát keresni Kanadába vándoroltak.

A vasárnapi szünet mindenütt megtartatik. Felekezeti sérelem sehol nem fordult elő.

Egyházi hitelveinkkel ellenkező szokások, mint pl. a temelők kivilágítása, búcsújárás előfordulnak szórva-nyosan; — így pl. Csapon (talán hogy a községnek városias jellege ez által is kitünjék); továbbá Záhonyban, Jenkén és Bezőben.

Az árvák és szegények segélyezéséről gondoskodva van: Csicserberben, Nagydobronyban, Pinkóczon, Bátfán, hol e célra alapítványok szolgálnak.

Az egyházi éneklés széppé és vonzóbbátételére, kevés helyen mutatkozik akarat. Énekkar csak kevés helyen van, u. m.: Palágyban, Veskóczon, Mogyoróson, Bésben, Ungváron, Nagygejőczön, (itt a gyülekezet ifju, buzgó lelkésze szervezte és vezeti, miért elismerést érdemel) Csapon, Záhonyban, Jenkén.

Feltűnő, hogy ma, amidőn tanítóink a zene és ének tekintetében is nagyobb foku képzettséget nyernek, mint régenten, kevesebb azon tanítóink száma, a kik e téren nyert képzettségüket egyházi éneklésünk vonzóbbá tétéle, — énekkarok szervezése és vezetésében érvényesítenék! . . . Pedig ideje lenne törekednünk arra, hogy nyilvános istentiszteletünknek ez a lényeges alkatrésze *érzésteljesebbé*, — *vonzóbbá* tétessék, s igyekezzünk népünket közelebb vezetni a szívet, lelket égfelé emelő műénekléshez, — a mostani sokszor igazán a *velők megoszlásáig ható*, — fülsértő éneklés helyett! . . .

Az áldozatkészség a buzgó lelkek részéről az elmúlt évben is megnyilatkozott, de mégis kisebb mértékben, mint a megelőző évben; — mert míg az 1907-ik évben az „Isten dicsőségére“ tett adakozások összege 15,375 K 67 fillért tett ki, addig a múlt évben csak 9153 K 50 f. jött be ezen a czimen. — Ez összeghez minden egyház járult kisebb-nagyobb mértékben; — kivéve

Szalókát, ahol egész éven át csak egy fillérnyi ajándék sem tétetett fel az Ur oltárára.

Nagyobb mérvű adakozások: Korláthelmecezen, Fegyverneky Jánosné és Gortvay Kálmánné 200—200 K alapítványt tettek, egyházfentartási célra. Solymoson Dzvirká Pálné az egyház közszükségleteire 200 K-át hagyományozott. Szürtében Tóth Lajos lelkész az iskolának 115 darab olvasókönyvet ajándékozott; — Tizzasalamonban ifj. Berta Józsefné és özv. Győri Jánosné egy diszes urasztali terítőt ajándékoztak (valódi aranyrojtal) 227 K értékben. — „Isten dicsőségére“: Ungnyarádon: gyűjtés Amerikában templomra 1082 K 26 f. Kaposon: 291 K Bajánházán 186 K. Ungváron 971 K. Nagygejőcön 565 K 50 f. Kistráton 182 K. Szürtén 108 K. Csapon 398 K 40 f. Tizzasalamonban 183 K. Tiszaásványban 114 K 98 f. Nagydobronyban 145 K 50 f. Solymoson 111 K 6 f. Sárosmezőn 250 K. Jenkén 225 K 90 f. Kereszten 179 K 60 f. Felsőröcsén 262 K. Bezőben 219 K. Vámoslucskán 562 K 46 f.

II. Az egyházközségek közéleté, szervezete, vagyona.

A presbitériumok mindenütt szabályszerűen vannak szervezve; a presbyteri és közgyűlésekről jegyzőkönyv mindenütt vezetetik. Püspöki, — esperesi körlevelek a „Rendeletek tárá“-ba beiratnak. Előljárók teljesítik a törvényben előirt kötelességeiket. Vagyonleltár, rovatos kimutatás mindenütt meg van. Az anyakönyvek vezetettek, s rendben vannak, — kivéve Szalókát, hol összerongyolt állapotban van.

Az egyházi épületek közül az iskola az, mely sok egyházban az új népiskolai törvény kívánalma szerint, részben átalakítandó, részben újra építendő; ennek keresztülvitele szegénységgel küzdő egyházainkra elviselhetlen terheket ró.

Bátfán 600 □-öl papi belsőség, Tiszaásványban 1 hold föld nincs a lelkész, illetve az egyház nevére telekkönyvezve. A tanítói ingatlan nem áll az egyház nevében: Vajánban, Veskóczon, Mokcsában, Ungváron,

K.-helmecezen, Nagygejőczön, Tarnóczon, Kistráton, Kisgejőczön, Tiszaásványban, Csapon, Szeretván, Pályinban, Jenkén, Záhonyban, Bezőben, Pinkóczon.

A behivatalnokok fizetése mindenütt befolyt, Szalókat kivéve, hol 2 évről is van papi fizetés hátrálékban.

Vagyoni állapot az 1908. év végén :

1. Bevétel	---	---	167,137·61 K		
2. Kiadás	---	---	145,484·82 K		
3. Maradvány	---		21,209 67 K		
4. Felülköltés	---		241·38 K		
5. Tőkepénz	---		98,586·15 K	tavaly	111,086·28 K
6. Adósság	---	---	122,062·40 K	"	129,826·28 K
7. Lelkészi-alap	---		14,673·46 K	"	16,077·08 K
8. Tanítói-alap	---		2,324·32 K	"	2,762·50 K
9. Iskolai-alap	---		816·34 K	"	2,573·62 K
10. Templom-alap	---		14,678·70 K	"	54,438·83 K
11. Orgona-alap	---		9,763·96 K	"	22,862·73 K
12. Énekkar-alap	---		27·68 K	"	— K
13. Alapítvány	---		70,203·21 K	"	3,240·— K
14. Regále váltság			3,042 32 K	"	3,481·04 K
15. Fafizetési-alap	---		10,664·38 K	"	11,904·99 K
16. Árva-alap	---		4,769·28 K	"	4,529·— K
17. Urasztali-alap	---		100·— K	"	100·— K
18. Óra-alap	---	---	181·— K	"	171·— K
19. Épületfent.-alap			200·— K	"	200·— K
20. Szegény-alap	---		2,000·— K	"	2,354· K
21. Magtárpénz	---		9,306·— K	"	11,202·32 K
22. Terménymagtár			1,575 köb.	"	1,819 köb.
23. Földbirtok	559 h.	121 □-öl	tavaly	544 h.	566 □-öl.

Az adósságok levonásával marad :

Készpénz, tőke és alapok 172,305·09 K

Magtári életnemű --- --- 175 köb.

Földbirtok --- --- 559 hold, 121 □-öl.

Ebből bizony, ha egyenlő arányban osztanánk szét egyházaink között, nagyon kevés jutna egy-egy részre ; legtöbb egyházunknak azonban sem ingatlana, sem pénzalapja nincs. Bizony szegények vagyunk!!! . . .

Tetemesebb adósságok : Ungnyarád 3292 K 16 f, Szirénfalva 4016 K, Csicsér 1000 K, Bés 3000 K, Mok-

csa 2000 K, Cseppely 815 K, Ungvár 60,000 K, Minaj 9600 K, Kistrát 3400 K, Szürte 2000 K, Ungtarnóc 2400 K, Csap 2095 K, Eszeny 5000 K, Szalóka 500 K, Pályin 5112 K, Vámoslucska 1286 K, Felsőrócsa 500 K, Jenke 8700 K, Kereszt 703 K, Pinkócz 1090 K, Bező 1000 K, Zahar 950 K.

A számadások, — Eszenyt és Szalókát kivéve — mindenütt rendben találtattak. Szalókának volna magtári életműje vagy 65 véka; de ez is veszendőben, a kötvények értéktelenek, kamatok fizetetlenek. Itt egyebekben is teljes anarchia, fejetlenség uralkodik; az egyházhatósági jóváhagyással *fejetlenségre* kárhoztatott egyházban. Eszenyben az 1908. évi egyházlátogatási jelentés szerint volt: 10,000 K tőkepénz, 3095 K lelkészi-alap, 851 K tanítói alap; a f. évi egyházlátogatás alkalmával már csak 1343 K tőkét, 799 K 68 f lelkészi-alapot, tanítói-alapot pedig semmit sem találtunk. Magtára is van ez egyháznak; de hogy milyen tőkével, megállapítani nem tudtuk; mert a tőkekönyv éveken keresztül rendetlenül vezetett, év végén le nem záratott, a befizetések be nem jegyeztettek, sok kötvény van, a mely ma már értéktelen. A pénz-alap tőkekönyve, egyházi adófőkönyv szintén így vannak vezetve; több éveken le nem zárva, az egyházlátogatóság által nem láttamozva. Felelőségre vontam a mulasztásért a presbytériumot; azzal védekeztek tagjai, hogy nekik ezen mulasztásokról tudomásuk nem volt, mivel az egyháznak minden számadásait a lelkész vezette, a magtárat is kezelte. A mulasztást részben ráhárították az egyházlátogatóságra is úgy nyilatkozván, hogy: „mért nem jelentették az egyházmegyének, ha látták a mulasztást, rendetlenséget?!“ . . . Valljuk meg, hogy sokban igazuk van! . . . A betegséget nem idültté tenni, a bajt nem leplezgetni, *hanem csirájában elfojtani kötelesség!* Ilyen esetekben személyi tekinteteket figyelembe venni nem szabad — a közérdek rovására! . . .

Állami adók, illetékek mindenütt kifizettettek, — Szirénfalva, Botfalva, Ungnyarád, Palló, Csongor, Kis-

dobrony kivételével, — Pallóban a tetemes adóhátrálék a tanítót terheli.

Perben áll az egyház: Korláthelmezen, a gazdaközönséggel legeltetési jog miatt; Kisdobronyban a lelkes szomszédjával, Weiszszal a paplak udvarára vágott ablak miatt.

A segélyben részesült egyházak a nyert összeget mindenütt az adott célra fordították.

Nagyobbmértvű építkezést végeztek: Bező, mely diszes lelkézlakot építettett 20,050 korona költséggel. Ungmogyorós templomának építését befejezte 5935 korona 91 fillér költséggel s azt augusztus 18-ikán ünnepelesen fel is szentelte. Vajkócz paplakát renoválta 1449 K 82 f. Ungnyarád iskolát épített 4762 K 58 f. Korláthelmezc paplakát renoválta 1400 K. Kistrát templomát renoválta 6648 K 98 f. Csap iskolaépületét bérházzá alakította 2073 K 22 f. Bés csúrt, istállót épített 1212 K.

A gyülekezetek kebelében az áldásos béke, szeretet és egyetértés mindenütt megvan.

III. Nevelés-, oktatásügy.

A nevelés-, oktatásügynek részletes ismertetése az egyházmegyei tanügyi bizottság, illetve annak elnöke által őszi egyházmegyei gyűlésünkön eszközöltetvén, erről most csak röviden kívánok szólni.

Az iskoláztatás most már kevés kívánni valót hagy fenn; mivel a törvény szigorának alkalmazása bele kényszeríti népünket az iskoláztatásba. A tanítók — kevés kivétellel — igyekeznek megfelelni magasztos és nehéz kötelességöknek.

Sajnos azonban, hogy iskoláink felszerelése a törvény kívánalmainak sehol meg nem felel és tantermeinket is, mint már említém, vagy egészen újból kell építenünk vagy átalakítanunk.

Az egyházlátogatóságnak — véleményem szerint — főként a valláserkölcsei nevelés, oktatásra kell az iskolák

megvizsgálásánál főszlyt helyezni. A Tiszahát-erdőközi járás iskoláinak megvizsgálásánál ez a szempont vezetett; sajnálattal kell azonban kijelentennem, hogy az e tekintetben felmutatott eredményyel csak kevés helyen lehettem megelégedve. Keveslettem az eredményt különösen az állami iskoláknál, kivévén a nagydobronyi és csongorit. Elismerés illeti a nagydobronyi lelkészt, a ki a vallástant, éneket három külön tanteremben tanítja kitünő eredményyel; I-ső osztályu növendékei több éneket és szabatosabban énekeltek, mint némely felekezeti iskolánk felsőbb osztályu növendékei. A többi állami iskolákban bizony — különösen az énektanításra több gondot kellene fordítani főként az olyan helyen, a hol erős actio indult meg felekezetünk gyengítésére; de kiváló gondot kell fordítanunk mindenütt az énektanításra, mert a kálvinista embert a buzgó éneklés készíti el az Isten igéjének figyelmes hallgatására s ez kölcsönöz lelkének szárnyakat az Istenhez való emelkedésre! A többi egyházlátogatói körökből úgy szól a jelentés, hogy a vallásos oktatásbani előhaladás semmi kívánni valót nem hagy fenn.

Olvasva azon iskolák szellemi állapotára vonatkozó jelentéseket, a melyeknek tanítóit őszii egyh.-megyei gyűlésünk „fegyelmi“ kilátásba helyezésével serkentette népnevelői kötelességöknek hivebb teljesítésére, nekem ugy tetszik, hogy az *eredmény* megítélésénél az illető egyházlátogatóság igyekezett az *igazságot* az *irgalmasság* erényével összeegyeztetni, — de nem teljes sikerrel; — amennyiben inkább az irgalmasság nyilvánul az ítélet kimondásánál, — nem épen emelésére az illető iskola gyengélkedő szellemi állapotának.

IV. Statisztikai adatok.

1. Egyházmegyénk összes lélekszáma: 24,813.
2. Szül.: 495 fi; 475 nő; össz. 970 } szaporulat
3. Meghalt: 328 fi; 295 nő; össz. 623 } 347.
4. Házasságot kötött: egyező vallásu 170; vegyes vallásu 41; összesen 211 pár.

5. Konfirmáltatott: 192 fi; 296 nő; össz.: 488.

6. Áttérések, — kitérésekről fentebb volt szó.

Most már következnek nagytiszt. egyházmegyei közgyűlés, hogy hivatalom elfoglalása óta tett intézkedéseimről számot adjak; időkimélés szempontjából azonban — becses engedelmükkel — csak a lényegesebbekre fogok szorítkozni.

Tetemes munkát adtak a korláthelmeci, csicseri, szalókai, felsőröcsei lelkészválasztások; e két utóbbi ad még ma is!

Korláthelmeczre megválasztott, kétszeri pályázat hirdetése után (1908. szept. 6-án) Varga Károly segédlelkész; a ki kevés ideig Szalókán, mint helyettes volt alkalmazva; hivatalába beiktattatott okt. 18-án Komjáthy Gábor és Minay István egyh.-megyei tanácsbírák által.

A csicseri egyház okt. 25-én Magda Sándor balogiványi (Gömörm.) lelkészt választotta lelkészévé; beerősítése jelen alkalommal, — beiktatása ezután fog történni, valamint Kálniczky János bezői lelkészé is.

A szalókai és felsőröcsei lelkészválasztás még mindig folyamatban van. Az idők jele, hogy Szalóka kétszeri pályázat után sem tudott kapni papot; -- de az idők jele az is, hogy az ilyen helyre, ahol előre is munka és küzdelem kínálkozik, a mai fiatal emberek nem vágyakoznak! Ugy látszik, nem kívánják a munka utáni nyugalom édességét élvezni! . . . Hát hiszen *keresni a nyugalmat és kényelmet ott, ahol azt mások munkájokkal már biztosították*: illendőbb is a mai világ kényelemhez szokott fiaihoz! . . .

Kádár Albert segédlelkészt Ungvárról Szalókára helyettesül, Ungvárra pedig Kiss Jenőt segédlelkészül, Bezőbe Helmeczi Antalt helyettesül, Vajánba Szilágyi Lászlót, Eszenybe Bakcsy Gyulát segédlelkészül helyeztem.

Az üresedésben levő korláthelmeczi tanítói állásba $\frac{1}{2}$ évre ideiglenes tanítóul Diószeghy Jenő okleveles tanítót; Pályinba Mátyás István III-ad évet végzett képezdészt; Bótfalvára a beteg tanító mellé Sipos Endre okl. tanítót s.-tanítóul alkalmaztam.

A f. évi egyházlátogatási teendőket teljesítettem a

Tiszahát-erdőközi járásban. Folyó év ápril 6-án részt vettem a főtiszt. és mélt. Püspök Úr által Miskolczra egybehívott esperesi tanácskozásban, tőkesegély kérvények tárgyalása ügyében.

A szicíliai földrengés károsultjai részére egyházainkból begyűlt 273 kor. 62 fill. Kálvin-jubileumi-alapra eddig begyűlt 314 kor. 95 fill., ennek gyűjtése még most is folyamatban van; a begyűlt összeget a főtiszt. és mélt. Püspök Úr által kijelölt helyre beszolgáltattam.

Egyházainkhoz bocsátottam eddig különböző tárgyakban X körlevelet. Az esperesi napló bizonyosága szerint, a múlt év végéig intézkedtem 359, ez évben 222 esetben. Esperesi iktató száma jun. 1-től máig 380, postai küldeményeké 354.

Adóteher csökkentési segély-írt folyamodott a múlt évben 3 egyház, u. m.: Ágtelek, Szürte, Ungtarnócz; mindhárom meg is kapta. Ez évben — tudomásom szerint — több egyházunk fog az iránt kérvényezni.

VI. Halálozás.

Utoljára hagytam a szomorú kötelesség teljesítését, megemlékezvén azokról, a kiket közülünk, — őszi egyh. megyei gyűlésünk óta — elszólított az Úr!

Ezeknek egyike Mesko Gáspár pályini tanító, — aki őszi egyházmegyei gyűlésünktől, hosszas és súlyos betegségéből gyógyulást remélve, egy évi szabadságot kért. Múlt év november 4-én megszabadította őt kínzó betegségétől a halál. Az egyház veteményes kertjének egyik hivatott, kiváló munkása, a magyar nyelvnek buzgó apostola volt előbb a zahari, majd hosszú évek során a pályini szláv ajku egyházakban. Méltó arra, hogy úgy is, mint kiváló néptanítónak, úgy is, mint nemzeti nyelvünk buzgó terjesztőjének, úgy is, mint egyházunk hű fiának sirjára tegyük az *elismerés* koszoruját!

A folyó év február 9-én ugyancsak elszólította közülünk az Ur papi testületünk nestorát, Szabó József

eszenyi lelkészt. Több mint egy fél századon keresztül forgolódott hiven az Ur oltára körül; hirdetve az *igét* mind alkalmas, mind alkalmatlan időben. Odaadással, kitartással, hűséggel szolgálta egyházmegyénk közügyeit is; tevékeny részt vevén azoknak intézésében mint tanácsbíró, egyházlátogató; vezetvén, kezelvén egyházmegyénk iskolai ügyeit sok éveken keresztül mint tanügyi bizottsági elnök. Mignem késő vénséget (78 évet) érve, erőt vettek rajta az aggkornak gyengeségei. Nem csoda aztán, ha mint „fáradt utas, kereste az árnyékot“ és egyházmegyei tisztségeiről lemondott; nem csoda, ha fáradt kezei erőtlenné lettek népes gyülekezetének kormányzására. Méltánytalanság és hálátlanság volna azonban tőlünk, ha munkabíró korában kifejtett tevékenységeiről megfélekedve és csak utolsó éveire tekintve mondanánk élete felett bírálatot. Ismerjük el tehát és méltányoljuk érdemeit is! . . . Maradjon meg közöttünk jó emlékezete! . . .

Ezzel jelentésemet berekesztve s annak fogyatékoságaiért szíves elnézésüket kérve, az elintézésre váró ügyeket tárgyalás alá bocsátom.

Az esperesi jelentésnek esperesi intézkedéseket tartalmazó részét midőn az egyházmegye közgyűlése helyeslőleg tudomásul veszi; a határozatokat igénylő pontokra 83-tól 128-ig terjedő pontokban hozza meg határozatát.

4. Szücs István esperessé választása folytán egy tanácsbírói hely megüresedvén, a szavazás elrendeltetett; s a beérkezett szavazatok a gyűlés kebeléből kiküldött bizottság által felbontattak, mely bizottság jelentése szerint — miután a szalókai és korláthelmecezi egyház szavazatot nem adott — a beérkezett 37 szavazat közül:

Tóth Lajos ---	10,
Magyar Bertalan	10,
Pataki Pál ---	7,
Homoki Antal ---	5,

Szabó Endre --- 3,
 Maksa József --- 2 szavazatot kapott.

Általános többséget senki sem nyervén, a két legtöbb szavazatot nyert egyén, Tóth Lajos és Magyar Bertalanra új szavazat rendeltetik el, mely szavazatok felbontását egy az esperes által összehívandó bizottság fogja eszközölni.

5. Az esperes a néhai Szabó Endre halálával megüresedett csicseri lelkészi állomás betöltéséről szóló jelentését beterjeszti. A jelentés szerint a csicseri ref. egyház 1908. évi október hó 25-én Magda Sándor balogiványi lelkészt választotta meg közfelkiáltással lelkészévé, ki is megválasztatásáról értesítettén, 1908. nov. 20-án kelt nyilatkozatában kijelentette, hogy a csicseri lelkészi állomást elfogadja.

A választás teljesen szabályszerűen folyván le, egyházmegyénk Magda Sándor balogiványi lelkésznek csicseri lelkészszé történt megválasztását megerősíti s e határozatát jóváhagyás céljából a főtiszteletű egyházkerületre is felterjeszti.

6. Ugyanaz jelenti, hogy a korláthelmecezi egyház 1908. évi szeptember hó 6-án Varga Károly szalókai h. lelkészt meghívás útján lelkészévé választotta, ki megválasztatását 1908. évi október hó 5-én beterjesztett nyilatkozatával elfogadta s mert a választás ellen a törvényes idő lejártáig semmiféle kifogás sem adatott be, nevezett a korláthelmecezi lelkészi állásba 1908. évi október 18-án be is iktattatott.

Egyházmegyénk a korláthelmecezi egyházba lelkészül megválasztott s oda már be is iktatott Varga Károly volt szalókai helyettes lelkészt állo-

másán megerősíti s e határozatát a főtisztelőtű egyházkerületre is tisztelettel felterjeszti.

7. Esperes jelenti, hogy Szabó József eszenyi lelkész 1909. évi február hó 9-én meghalt.

Egyházmegyénk mély fájdalommal veszi tudomásul Szabó József volt eszenyi lelkész elhunytát, ki több mint félszázadon keresztül hűséggel, igazi ügyszeretettel, buzgósággal, akadályt nem ismerő munkakedvvel követendő példaként tündökölt. Most midőn visszatért oda, honnan vétetett, kéri a mindenhatót, hogy adjon kihült porainak nyugalmat s lelkének örök jutalmat.

8. A pályini egyház jelenti, hogy tanítója, Mesko Gáspár 1908. évi november hó 4-én elhalt.

Mesko Gáspár pályini tanító halálát az egyházmegye fájdalmas érzéssel veszi tudomásul és terjeszti fel a főt. egyházkerületre; mért nevezett tanító az ungi egyházmegye legjelesebb tanítóinak volt egyike; — ki Istentől adott szép tulajdonait, — az ügyes pedagógiai modor és igazi mély vallásos érzést nem hevertette; hanem a pályini tót ajku hivek közt missiót teljesítve, az anyaszentegyház és haza oltárán áldozta fel idő előtt tömjéne javát. Legyen áldott közöttünk az igaznak emlékezete.

9. Szilágyi László beterjeszti 1908. évi szeptember hó 26-án nyert első lelkészi képesítő bizonyítványát, mely általános jó osztályzatu, ugyszinte a s. lelkészi

hivatalra nyert kibocsátványát s mivel december 10-én a vajáni egyházban alkalmaztatott, az egyházmegyébe való bekebeleztetését kéri.

Bekebeleztetik.

10. Kiss Jenő I-ső lelkészi képesítő vizsgáját 1908. évi szeptember hó 26-án letette Sárospatakon kielégítő eredménnyel, bizonyítványát s kibocsátványát beterjeszti s mint az ungvári egyházban alkalmazást nyert segédlelkész, az ungi egyházmegyébe bekebeleztetését kéri.

Bekebeleztetik.

11. Bakcsy Gyula, mint Eszenyben alkalmazott segédlelkész 1908. évi szeptember hó 26-án, illetve 1909. évi január hó 22-én nyert első lelkészképesítő bizonyítványát és kibocsátványát beterjeszti s az egyházmegyébe bekebeleztetését kéri.

Bekebeleztetik.

12. A pályini egyház Mátyás Istvánt, ki a kolozsvári tanítóképzőben a III-ik évi tanfolyamot végezte el, erre az évre ideiglenes tanítóul alkalmazta; Sipos Endre pedig, ki oklevelét 1908. évi június hó 27-én nyerte az ungvári g. kath. tanítóképzőben általános elégséges osztályzattal, mint segédtanító működik a botfalvai leányegyházban 1909. évi január hó 1-től s mint működő segédtanító egyházmegyénkbe való bekebelezésért folya-
modik.

Egyházmegyénk ugy a Mátyás István, mint a Sipos Endre alkalmazását tudomásul veszi, ez utóbbit, mint rendes okleveles tanítót egyházmegyénkbe is bekebelezi.

13. A koraláthelmecezi egyház 1909. évi február hó 2-án Diószeghy Jenőt, ki oklevelét az ungvári g. kath. tanítóképzőben — általános jó osztályzattal — 1907. évi

junius hó 17-én nyerte, rendes tanítójául megválasztotta. Az egyház a választás megerősítését, a megválasztott pedig az egyházmegyébe való bekebeleztetését kéri.

Egyházmegyénk a korláthelmecki tanítóválasztást megerősíti; a megválasztott Diószeghy Jenőt egyházmegyénkbe bekebelezi. Utasítja azonban, mivel oklevelét g. kath. tanítóképzőben nyerte, hogy egyházkerületi szabályrendeletünk értelmében f. évi szeptember hó 1-ig a vallástan módszeréből és az egyházi éneklésből vizsgát tenni elmulaszthatatlan kötelességének ismerje s a vizsgáló bizottságtól nyerendő bizonyítványát, mindjárt kézhez vétele után, az eszperesi hivatalba terjessze be.

14. A kistráti egyház, miután a kir. tanfelügyelő iskoláját teljesen alkalmatlannak találta s annak bezárástásával fenyegetődött, e folyó évben iskolát kíván építeni. Tervét, költségvetését azzal a kéréssel terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé, hogy azt megerősíteni sziveskedjék.

Egyházmegyénk a bemutatott tervet s költségvetést jóváhagyja az esetben, ha a kistráti egyház az egyházmegyei építészeti bizottságnak ezekre vonatkozó megjegyzéseit elfogadja s azokat be is tartja, a midőn is részére az építési engedélyt megadja.

15. A gálocsi egyháznak mind temploma, mind paplaka tarthatatlan, mind a kettő helyett újat kellene építeni. Azonban az egyház, bár úgy a templom, mint a paplak tervét, költségvetését beterjeszti jóváhagyás végett, ezuttal csak a templomot kívánja építtetni s az erre vonatkozó, az építési vállalkozóval kötött szerződés

megegerősítését is kéri. Az egyházmegyei építészeti bizottság szakvéleménye szerint a templomterv jó, keresztülvihető, — azonban az egységárak jó magasan vannak számítva; az árlejtésnél ügyelni kell, mert jelentékeny megtakarítás eszközölhető. A paplak terve villaszerű, faluhelyre tulságos fényes, ugyanazért az egyház egyszerűbb paplakterv készítésére utasítandó. A jelen levő Gecse Géza gálóczi lelkész előadása szerint az egyház a templom építéséhez hozzá is kezdett, így árlejtést már nem tarthat; kéri a templomterv, költségvetés és építési szerződés jóváhagyását.

Egyházmegyénk a midőn megütközéssel veszi tudomásul azt, hogy a gálóczi egyház, mielőtt templomterve, költségvetése és építési szerződése meg lett volna erősítve, már hozzáfogott a templom építéséhez, — ez alkalommal azokat megerősíti ugyan, de ismételten kimondja, hogy minden egyház az építkezés megkezdése előtt kérje ki az egyházmegye jóváhagyását: mert az ennek figyelembe nem vétele miatt eredő károkért a teljes felelősséget mindenkor a szabálytalanul eljáró egyház presbiteriuma fogja viselni.

A gálóczi egyház építendő paplakának tervére tett megjegyzéseit az egyházmegyei építészeti bizottságnak az egyház presbiteriuma annak idején figyelembe venni el ne mulassza.

16. A nagygejőczi egyház új lelkészlakot óhajt építeni, annak tervét, költségvetését, az egyénekenkénti kivétést feltüntető kimutatást, az építőmesterrel kötött szerződést jóváhagyás végett beterjeszti. Az egyházmegyei építészeti bizottság véleménye szerint a terv jó; a költségvetés megfelelő; csupán csak a szerződés pár pontját

kell az egyháznak szorosabban meghatározni, nehogy az építkezés alatt vagy után az egyház és vállalkozó között valami összeütközés jöjjön létre.

Egyházmegyénk a nagygejőczi lelkészlak tervét, költségvetését s a hivekre tett kivetést megerősíti, nem különben az építkezési vállalati szerződést is, azzal a figyelmeztetéssel azonban, hogy az egyház presbitériuma azon az építészeti bizottság által ajánlt módosításokat figyelembe vegye.

17. A kereszti leányegyház kántor-tanítói lakát s iskoláját kívánja átalakíttatni, mert az jelenleg teljesen használhatatlan állapotban van; kéri azért, hogy a benyújtott tervet, költségvetést s kivetési lajstromot az egyházmegye megerősíteni kegyeskednék. A tervet, költségvetést az egyházmegyei építészeti bizottság is felülvizsgálta s azokat némi javítások eszközölése után elfogadhatóknak véleményezte.

Egyházmegyénk a kereszti kántor-tanítói lak és iskola építésének tervét elfogadja, a költségvetést és a kereszti hivekre tett kivetési lajstromot megerősíti; azzal az utasítással azonban, hogy a terv és költségvetésre tett észrevételeit az egyházmegyei építészeti bizottságnak a leányegyház presbitériuma szigorúan betartani kötelességének ismerje. A szenteskei és porosztói kivetés ellen a hivek felebezéssel éltek, így e kérdésre vonatkozólag az egyházmegyei közigazgatási bíróság fog ítéletet mondani.

18. A jenkei egyház kántor-tanítói laka és iskolája átalakítási tervét mutatja be költségvetéssel és kivetéssel felszerelve s kéri azoknak jóváhagyását; egyuttal a csa-

tolt presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvében azt is kijelenti, hogy ha az építkezésre nagyobb mérvű segélyben nem részesül az egyházmegye részéről, akkor kénytelen leend iskoláját az államnak átadni. A terv az építészeti bizottság átalakítása szerint elfogadható; költségvetése azonban egy kissé magas, esetleges árlejtés útján az átalakítás olcsóbban is előállítható.

A tervet, költségvetést és kivetést egyházmegyénk azzal erősíti meg, hogy azoknál az egyházmegyei építészeti bizottság javaslata az egyház által pontosan betartassék. Nagyobb mérvű segélyt az egyházmegye jelenben nem adhat, miután igen sok oldalról van igénybe véve. Elvárja azonban az egyházmegye a jenkei egyháztól, miszerint módját fogja találni annak, hogy kántor-tanítói lakát s iskoláját átalakítsa s így államosítási tervéről lemondjon.

19. A veskóczi leányegyház iskolája és tanítói laka átalakításának tervét, költségvetését s kivetési lajstromát terjeszti be megerősítés végett. Az egyházmegyei építészeti bizottság a bemutatott tervet és költségvetést jónak tartja s azoknak megerősítését javasolja.

Egyházmegyénk az egyházmegyei építészeti bizottság által jónak ítélt veskóczi iskola és tanítói lakra vonatkozó tervet és költségvetést megerősíti s az építkezési engedélyt az egyháznak megadja.

20. A nagydobronyi egyház templommegnagyobbítási tervét s költségvetését megerősítés végett beterjeszti, bár építkezni csak a jövő évben szándékozik, midőn a 68,000 korona szükségletre kellő fedezete leend. A megerősítést ez uttal azért kéri, hogy ez éven, eset-

leg, a szükséges anyagok egy részét beszerezhesse. A terv, az egyházmegyei építészeti bizottság véleménye szerint, csekély módosítással megfelelő, a költségvetés jelen körülmények közt — mert két évvel ezelőtt készült — még alacsonynak mondható s hihető, hogy a vállalkozó annyiért el sem készíti; de ez a szerződés megkötésénél módosítható, — egyiket, mint másikat jóváhagyásra ajánlja.

Egyházmegyénk a nagydobronyi egyház templom nagyobbítási tervét s költségvetését, az építészeti bizottság megjegyzéseinek betartását megkívánva, jóváhagyja s megengedi az egyháznak, hogy ha módjában leend, az építkezési anyagok egy részét már e folyó évben beszerezhesse.

21. Az építészeti bizottság jelenti, hogy a bezői újonnan épült paplakot 1908. nov. 7-én, a beterjesztett jegyzőkönyv szerint ideiglenesen átvette; a végleges átvételt pedig 1910. nov. 7-ére tűzi ki.

Tudomásul szolgál s az iratok az esperesi levéltárban helyeztetnek el.

22. Ugyanaz jelenti, hogy a csicseri iskola átalakítási munkálatát felülvizsgálta s ideiglenesen átvette 1908. okt. 14-én. A végleges átvételt 1909. okt. 14-re állapítja meg.

Tudomásul szolgál s az iratok az esperesi levéltárban helyeztetnek el.

23. Olvastatott az ungi ref. egyházmegyei pénztárnok kezelése alatt levő alapok vizsgálatáról és az új pénztárnok, Tóth Lajos részére való átadásról 1909. febr. 2. és 3. és március 22-én felvett jegyzőkönyv. Mely szerint a Horváth Mária alaptőke állománya 174316 korona. Kamathátralék 7914 kor. 92 fillér. Kamatokból befolyt készpénz ez alapnál: 14305 kor. 98 fillér; de a

melyben 5581 kor. 31 fillér mint tőke természetű összeg szerepel.

Ezen jegyzőkönyvnek a Horváth Mária-alap állására vonatkozó adatai — tudomásvétel végett — a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetnek.

Az egyházmegyei pénztárnok kezelése alatt levő XVI tár állását tőkékben, takarékpénztári betétekben, készpénzben és kamathátralékokban feltüntető vizsgálati és átadási jegyzőkönyvet a záradékolással együtt, mely a közgyűlésben szintén felolvastatott és helybenhagyatott, az egyházmegye közgyűlése jóváhagyólag tudomásul veszi s azt az esperesi levéltárban, másodpéldányát pedig az egyházmegyei levéltárban elhelyezni rendeli.

24. A számvevőszék Magyar Bertalan beadványára javasolja, hogy 1800 korona tartozásának biztosítására az egyházmegyei pénztárban elhelyezett 2000 koronás életbiztosítási kötvényének nyugtáit a pénztárnok kiadhatja, csakis mindig az utolsó befizetési nyugtát tartsa vissza.

Egyházmegyei közgyűlésünk a javaslatot elfogadja s a pénztárnokot a szerint eljárni utasítja.

25. A számvevőszék Szöllőssy Gyula azon indítványára, hogy az egyházmegye a pénztári kezelést új könyvek alapján s másféle rendszerben intézze, bizottság kiküldését javasolja.

A bizottság tagjaiul megválasztottak: Szűcs István esperes, Szöllőssy Gyula, Minay István, Hegyi György, Kovács Dániel, Tóth Lajos.

26. A számvevőszék Szöllőssy Gyula azon indítványára, hogy az egyházmegye készíttessen ügyrendet, melyben a pénztárra vonatkozólag részletes határozatok hozásának, bizottság kiküldését javasolja.

A bizottság tagjaiul megválasztanak: Szöllőssy Gyula, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Kovács Dániel, Tóth Lajos, Pataky Pál.

27. A számvevőszék Szöllőssy Gyula azon indítványára, hogy az egyházmegye páncélszekrényt szerezzen, vagy betörés ellen 10—12 ezer koronáig biztosítson; jelen esetben az utóbbit javasolja.

A számvevőszék javaslatát az egyházm. közgyűlés elfogadja s a pénztárnokot utasítja, hogy 10—12 ezer koronáig biztosítson.

28. Számvevőszék tekintettel azon igényekre, melyeket az állam iskoláinkkal szemben támaszt, mely szerint 2 év alatt minden iskola az állami követelménynek megfelelőleg kijavítandó: javasolja, hogy a H. M. segély egyházak osztaléka ezen két évben elsősorban olyan egyháznak nyújtandó, a mely iskoláját átalakítani, vagy újraépíteni köteles.

Egyházmegyei közgyűlésünk a javaslatot elfogadja s a segélyosztó bizottságot a szerint eljárni utasítja.

29. Számvevőszék javasolja, hogy a tarnóczi egyháznak 1200 koronás kölcsöne aként törlesztessék, hogy 6 éven át az egyháznak 200 korona segély nyujtassék.

A javaslatot az egyházmegye elfogadja s a segélyosztó bizottságot s a segély elszámolásnál a pénztárnokot a határozat szerint eljárni utasítja.

30. Virág József volt pénztárnok egy kimutatást terjeszt be, mely neki az egyházmegyei pénztár átvételekor adatott, melynek felírása ez: „Az egyhm. pénztárba kisegítési kölcsönnel adósok 1886. dec. 22-én ez készpénzüil számoltatik át a pénztárnoknak.“ S miután ezen kimutatásból 70 korona máig sem fizetett be, azt kéri, hogy ezen összeget az egyházmegye térítse vissza neki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kérelem érdemleges tárgyalásába nem bocsátkozott, hanem volt pénztárnoknak kérelmét megadni határozta. A beterjesztett kimutatás pedig esperesi levéltárba tétetik.

31. 1908. dec. 8-iki rendkívüli gyűlésen Bacskay Sámuel, Móré Gábor, Szöllőssy Ferenc, Ráczkövy János, Pataki Pál megnem jelentek közül Bacskay Sámuel jelenti, hogy hivatalos elfoglaltatás, Móré Gábor pedig betegség miatt nem jelenhetett meg.

Bacskay Sámuel és Móré Gábor elmaradása igazoltnak tekintetik.

32. A 2000 koronás egyházmegyei építkezési segélyért folyamodnak a részint már építkezett, részint pedig építkezni kívánó következő egyházak: Nagygejőcz, Ungtarnócz, Gálocs, Ungmogyorós, Bező, Felsőrócse, Pályin, Bés, Kereszt, Iske és Jenke.

Miután az egyházmegyei pénztár mostani állása mellett a 2000 koronás segély ez évben egy egyháznak sem ítéltető oda, a 2000 koronás segély kiadása ez évre beszünttetetik; a kérvényező egyházak közül a leginkább segélyre szorult keresztí és ungmogyorósi leányegyházaknak iskolájuk rendbe hozatalára 800—800 K épít-

kezési segélyt szavaz meg az egyházmegyei közgyűlés.

33. Az iskoláját s kántor-tanítói lakát a folyó éven átalakíttatni óhajtó kistráti egyház nagyobb mérvű segélyért folyamodik.

Folyamodó egyház kérvénye a P. Horváth Simon és Mária-féle alap segélyosztó bizottsághoz tétetik át, azzal a felhívással, hogy azt a körülményekhez képest figyelembe venni sziveskedjék.

34. A korláthelmecezi egyház iskolai államsegélye elvonásának kötelezettsége mellett utasított Ungvármegye közigazgatási bizottsága által arra, hogy iskoláját a kiválanomnak megfelelőleg haladéktalanul alakítsa át; ugyde építkezési költséggel, részint a múlt évben a paplakra fordított 1400 K kiadása, részint a hivek szegénysége miatt ez idő szerint nem rendelkezik; hogy erre némi részben fedezetet nyerjen, tisztelettel kéri az egyházmegyei közgyűlést, kegyeskedjék pártolólággal terjeszteni fel a főtiszteletű egyházkerületre benyújtandó azon kérvényét, mellyel a kerületi szükösi tárat illető, 1908. április 24-től — 1909. április 24-ig járó lelkész fizetési illetőséget a főtiszteletű egyházkerulettől iskolájának kijavítására kéri kegyesen engedélyezni.

Egyházmegyénk a rendkívül szegény körülmények közt levő korláthelmecezi egyház kérvényét, mellyel a kerületi szükösi tárat illető, egy évi papi fizetésből származó összeget bezárással fenyegetett iskolája kijavítási költségeinek részben való fedezésére alázattal kéri, a legmelegebb pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé.

35. A szalókai egyház már a múlt évi őszi egyházmegyei közgyűlésünkhöz is azzal a kéréssel fordult, mely szerint a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé intézett azon folyamodványát, hogy a szükösi tárat illető 1908. évi fél papi jövedelmét, építkezésből eredő nagymérvű kiadásainak részben való fedezésére, lenne kegyes a főtiszteletű egyházkerület neki átengedni, — pártolólag sziveskednék felterjeszteni. Egyházmegyénk e kérelmet teljesítette is; azonban a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés múlt évi őszi jegyzőkönyvének 110. sz. határozatával a szalókai egyház folyamodványát elutasította. A szalókai egyház azonban, bizva az egyházkerület jó indulatában, fenti kérelmét most ismét megújítja.

Egyházmegyénk a szalókai egyház azon ismételt kérelmét, hogy az egyházkerületi szükösi tárat illető 1908. évi fél papi jövedelmét kegyeskednék a főtiszteletű egyházkerület az egyháznak átengedni, tekintve az építkezésből eredő nagyobb mérvű kiadásait, pártolólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé.

36. Közhirdetésre az ungi egyházmegyéből a következő egyházak ajánltnak:

Vajkócz, Kistrát Korláthelmeicz.

37. Nyomárkay Aurél vil. tanácsbíró, azon indoklással, hogy az évek haladtával az ember azon veszi észre magát, hogy többé azon energiával nem rendelkezik, a mi szükséges, hogy kötelességeit akként teljesítse, a mint azt saját maga is kívánná, — tanácsbírói állásáról lemondását beadja.

Az ungi egyházmegye Nyomárkay Aurél vil. tanácsbíró urnak lemondását azon kijelentéssel, hogy 12 évig meleg szeretettel karolt tanácsbíróját

tanácskozásain mindenkor a legszive-
sebben üdvözli és azon erős meg-
győződés szülte szent óhajtással, hogy
az isteni gondviselés az ő mély vallá-
sos hitét, a társadalom által is jól
meghasznált tudományos készségét
engedje még soká anyaszentegyházunk
javára munkálni, — a körülmények
kényszerítő hatása alatt elfogadja, ta-
nácsbirói 12 évi önzetlen munkássá-
gáért jegyzőkönyvileg köszönetét nyil-
vánítja s a vil. tanácsbirói hivatalra
adandó szavazatok elrendelésével az
esperesi hivatalt megbizva, mely sza-
vazatok felbontását bizottság eszkö-
zölvén, egyszersmind arra is felhatal-
mazza az esperest, hogy ha első
szavazáskor általános többséget senki
sem nyerne, a két legtöbb szavazatot
nyert egyén szűkebb körü szavazás
alá bocsáttassék. Mely szavazatok fel-
bontását ismét bizottság eszközli, hogy
az ujonnan választott tanácsbíró már
őszi gyűlésünkre meghívható legyen.

38. Az időszaki tanács az ungi egyházmegyében
ismét akként alakul meg, hogy a tanácsbirói kar két
csoportra oszlik, mindkettőnek élén az elnökséggel.

I. Virág József, Szöllősy Gyula,
ifj. Szakal István, Szabó Lajos, Sté-
pán Géza, Stépán László.

II. Komjáthy Gábor, Nagy Sán-
dor, Minay István, Szilágyi Sándor.
(2 hely üres.)

39. Az eszenyi egyház 4 példánybau beterjeszti
ujonnan alkotott lelkészi díjlevelét, melynek értéke 2492
korona. Mellékelve van egy 1883-ban az egyházmegye
által 3 évre megerősített díjlevel, melyen a készpénz

1035 frt 26 kr. A földek nincsenek értékelve. Ugyancsak mellékelve van az 1832. febr. 6-án megállapított, 1841. jan. 5-én némi változást szenvedett, 1873. febr. 26-án módosított s az egyházmegye által 1873. márc. 2-án megerősített díjlevél, mely értékelés nélkül van kiállítva.

Az ujonnan kiállított díjlevél megerősítését kérve közgyűlési jegyzőkönyvi kivonat is van mellékelve, melyben az van kifejezve, hogy az egyházközségi közgyűlés egyhangulag elfogadja, azzal a hozzátevással, hogy az északkeleti vasut és tiszai szabályozó társulat által kisajátított és készpénzben kifizetett tőke 1575 K 20 fill. 5°/_o kamata 78 K 76 f. a lelkészi jövedelemből levonassék, mivel az az akkori gondnok, Ur Ferencz kezén elveszett, s rajta be nem vehető, az akkori presbyterek közül pedig egy sem él.

Mivel a beterjesztett okmányok alapján az egyházmegye közgyűlése nem bírálhatja el az eszenyi egyház új díjlevelét, az erre vonatkozó ügyek felderítése céljából Nagy Sándor és Kovács Dániel az eszenyi egyházbá kiküldetnek.

40. A tiszasalamoni egyház beterjeszti 4 példányban kiállított lelkészi díjlevelét, melyben azon változás van, hogy a szekér fa helyett, mely ez idő szerint 49 szekérré megy, 12 méter öl fát fizetnek jövőben az egyháztagok.

Az egyházmegye ösmerve a szekér fa fizetés bizonytalan értékét, a változásban díjlevél csonkulást nem lát, azért a beterjesztett díjlevelet megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

41. A pályini egyház beterjeszti 3 példányban kiállított — az eddigivel teljesen egyező kántor-tanítói díjlevelét, mely 731 koronára van értékelve s annak megerősítését kéri.

Megerősítettik s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

42. Pályini egyház az orgonista kántortanítói állás betöltésére folyó évi július hó 1-éig halasztást kér, mivel Mátyás István jelenlegi ideiglenes tanító, kinek működésével teljesen meg van elégedve, folyó évi június hónapban szerzi meg oklevelét s őt óhajtaná rendes tanítóul megválasztani.

Közgyűlés a halasztást megadja.

43. A minaji egyház előljárósága az iránt kérvényezi hogy miután a tempломépitésre és lelkész-lak kijavításra megajánlott 4000 koronát a hivek a mostoha gazdasági viszonyok dacára is fizetik, a mult őszi gyűlés 72. p. határozatához képest, találjon módot az egyházmegye arra, hogy az évtizedeken huzódó minaji egyház ügye valahára rendezve legyen.

Közgyűlésük már a mult őszi gyűlés 72. p. határozatában is kijelentette, hogy a minaji egyház kérelmét legjobb akarata mellett sem képes egészben teljesíteni; a kérelem előtt most sem zárkózik el, hanem az ügy alapos megvizsgálásra Szőlössy Gyula elnöklete alatt Szabó Lajos, Tóth Lajos, Pataky Pál, Hegyi György urakat küldi ki, felkérvén őket, hogy a helybeli lelkész közreműködésével a kibontakozás módozataira őszi gyűlésünkre javaslatot terjesszenek be.

44. A nagygejőczi egyház presbytériuma iskolájuknak folyó év április hó 25-én való berekeszthetésére engedélyt kér, mivel a folyó év május 5-én kezdődő lelkész-lak építtetése miatt a lelkésznek lakást más helyen biztosítani nem tud.

Egyházmegyénk a kényszer hatása alatt kivételesen megengedi, hogy a nagygejőczi egyház iskolájában a kért időben a tanítást berekeszthesse.

45. Homoki Antal papi főjegyző újból megköszönve az egyházmegyének személye iránt megnyilvánult bizalmát, — a főjegyzőségről s valamint a számvevőszéki tagságáról lemond.

Egyházmegyénk mély sajnálattal veszi tudomásul Homoki Antal visszavonulását, mert ki oly hosszú ideig gondos szeretettel, odaadó buzgósággal, igazi ügyszeretettel forgolódott a rábizottakban, — jövőben nélkülözni lesz kénytelen; most, midőn bele kell nyugodni a megmásíthatlanban, egyházmegyénk hűséges fáradozásáért forró köszönetét nyilvánítja s kéri a mindenhatót, hogy Őt még sokáig éltesse.

46. Homoki Antal lemondásával az e. m. papi főjegyzői állás megüresedvén,

arra a szavazás elrendeltetik s közgyűlésünk felhatalmazza az esperest, hogy az egyes egyházakat körlevélben hívja fel egy általa kitűzendő időre a szavazatok beadására; a szavazatokat egy általa összehívandó bizottság által bontsa fel, s ha általános szótöbbséget senki sem nyerne, új szavazást rendeljen el az előbbi módon.

47. A nagygejőczi egyház lelkészi lak építési költségeinek fedezésére az egyházkerulettől 4000 korona kamat melletti kölcsönt óhajt felvenni.

Közgyűlés a kölcsön felvételére az engedélyt megadja s a kérelmet a ft. egyházkerületre pártolólág felterjeszteni határozza.

48. A kistráti egyház iskola építési költségeinek részbeni fedezésére az egyházkerulettől 300 korona kamat melletti kölcsönt óhajt felvenni.

Közgyűlés a kölcsön felvételére az engedélyt megadja s a kérelmet a ft. egyházkerületre pártolólág felterjeszteni határozza.

49. A főtiszteletű egyházkerulettől nyert őszi segélyek az egyházmegyei segélyosztó-bizottság által a következőleg osztattak szét: I. Baldácsi-alap 761 K 90 f: 1. Posta-díj 1 K 90 f; 2. Vajkócz, lelkészlak renoválásra 150 K; 3. Ungcseppely, adósság törlesztésre 100 K; 4. Kisdobrony, magtárberendezésre 50 K; 5. Szürte, tanítói csűr építésre 70 K; 6. Pályin, csűr és lelkészlak javítás 10 K; 7. Német Péter e. m. aljegyzőnek 60 K; 8. Magyar Bertalan e. m. aljegyzőnek 60 K; 9. Papp István pályini lelkésznek 60 K; 10. Özv. Pápay Jánosnénak 20 K; 11. Meskó Gáspár pályini 20 K; 12. Sulyok János ungvári 20 K; 13. Rózsa Lajos vajáni 20 K; 14. Bóczér István csicseri tanítóknak 20 K; 15. Özv. Kássa Endrénének 20 K; 16. Özv. Nagy Menyhértnének 80 K. II. Hollandi tár: 1. Pályini egyház 60 K; 2. Kiss László 60 K; 3. Meskó János 40 K; 4. Csengery Jenő 20 K; 5. Özv. Kássa Endréné 60 K. Összesen 240 K. III. Tolcsvai Nagy Gedeon-alap: 1. Iskolásoknak 20 K; 2. Vámoslucskának magtárra 80 K; 3. Karabélyos Gyulának 40 K; 4. Papp Lajosnak 40 K; 5. Özv. Böszörményi Jánosnénak 20 K. Összesen 200 K. IV. Szegény lelkészeknek: Kiss László 10 K.

Egyházmegyénk a segélyosztó-bizottság munkálatát helyeslőleg tudomásul veszi.

50. Olvastattak I—X-ig jelzett esperesi körlevelek, melyek kivonatos tartalma: I. A konventi irattárból a felesleges nyomtatványok kiselejteztenek. Közalapi járulékok kivetéséhez szükséges népszámlálási adatok vármegyénkénti lenyomata 50 fillérért kapható. Egyházi törvényekhez tárgymutató. Csicseri lelkészi állásra pályázat. II. Költségvetés és adókivetés beküldendő. Építkezni akaró egyházak figyelme az 1908. ápr. 22., 23-iki e. m. gyűlés 74-ik pontjára felhivatik. Szentkúti Kiss Károly Esteli órák füzet ajánltatik. Lorántfy Zsuzsanna egyesület pártolandó. III. Szalókai lelkészi állásra pályázat. IV. Rendkiv. e. m. gyűlés tüzetik 1908. dec. 8-ra. V. Kerületi szavazatok. Kálvin-alapra adomány. Lorántfy Zs. egyesületre adomány. Egyházm. pénztár jan. 1-től Szűrtében. VI. A nemkongruás lelkészek rovatos ivekben terjesszenek be kimutatást. VII. Szicíliai veszedelemből folyólag adakozásra felhívás. VIII. Szabó József eszenyi lelkész halála. IX. Kerületre új szavazat, egyházm. tanácsbíróra szintén szavazat. Iskolaépítésnél mintatervre felhívás. Költségvetés és adókivetés megsűrgetése. Adócsökkentés ez idei beadási határnapja ápr. 30. X. Egyházm. gyűlés ápr. 22., 23. Virágvasárnapi perselypénz beküldendő. Konventi központi iroda: VII., Abonyi-utca 21. Budapest.

Mindezek, mint körözött ügyek, tudomásul szolgálnak.

51. A Horváth Mária-féle segélyek kiosztására a bioztság tagjaiul megválasztatnak:

Az elnökség, Tóth Lajos, Virág József, Szöllőssy Gyula, Minay István, Nagy Sándor, Hegyi György, Szabó Zoltán, Balogh Dániel, Bóczér István.

52. 1909. jun. 8., 9-én Miskolcon tartandó egyházkerületi gyűlésre képviselőkül megválasztatnak:

Szűcs István esperes és Komjáthy Béla e. m. gondnokon kívül, kik hiva-

talbóli tagok, Szöllössy Gyula, Nagy Sándor, Minay István, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel vil. fő-, Magyar Bertalan papi aljegyző.

53. Olvastatott az egyházmegyei missiói előadó jelentése, melyben örömmel hozza tudomására az egyházmegyének, hogy a három missiói őrállomáson működő lelkészeink az 1908-ik évben emelkedő munkásságot fejtettek ki szép és fontos teendőkben; mert a missiói kör legtávolabbi pontján is szívesen és készséggel megjelenvén, a rendkívüli isteniszteleti cselekvényeket lelkiismeretes kötelességérzettel végezték; így töltve be nemzeti és felekezeti szempontból igen szükséges és fontos őrállomásokat. A részletekben bizonyos hiány még most is van, amennyiben az utazási napló és táblás kimutatás csak Minajban vannak az utasításoknak megfelelően szerkesztve, a hatóságok által láttamozva; Jenke ezek helyett csupán két bizonyítványt csatol, Lucska pedig semmit sem bizonyít.

A minaji missiói lelkész 846 km. uton 179 esetben teljesített vallásos cselekményt négy községben, az anyaegyház dolgain kívül; a jenkei lelkész 704 km. uton 108 alkalommal végzett 10 missiói egyházában vallásos cselekményt; a vámoslucskai 621 km. uton 191 esetben teljesített 19 községében hivatalos kötelességet. Mind-ezekért tiszteletdíjuk lenne fejenként 600 korona az egyetemes konvent missiói alapból; de mivel ez az ő papi fizetésükbe 1600 K-ig be van számítva: a három lelkész ingyen teljesíti egyetemes vallásos szempontból ezt a fáradságos reformátori munkát. Sőt nemcsak ingyen, de még tulajdonképen ráfizet mindenik. Mert, ha a statisztika adatai szerint számítjuk fel költségüket, 6 K napidíj, 4 K ételmezési díj, 30 f kilométerpénzt véve fel alapegységül: úgy a minaji lelkésznek az évi missiói munka teljesítése 2103 K 80 f, a jenkeinek 1241 K 20 f, a vámoslucskainak 2096 K 30 f költségébe került.

Igy állván a dolog, egész természetes az, ha a missiói lelkészek kérelmét az egyetemes konvent a val-

lástügyi miniszteriumhoz terjesztette fel abból a célból, hogy az ő 600 koronájuk a kongruából pótoltsék. Erre nézve a miniszterium az eljárás módozatait 124056. 1908. sz. alatt a konventtel közölte és kijelentette, hogy az 1908-ik évben érvényben volt díjlevél, valamint a missiói lelkészség szervezésére vonatkozó összes egyházi határozatok és rendeletek csatolása mellett, kérik a missiói lelkészek a missiói segélynek a lelkészi jövedelembé való be nem számítását. Tisztelettel kérem a nt. egyházmegyei közgyűlést, méltóztassék az 1908. évi konvent 552. sz. határozatára felhívni a missiói lelkészek figyelmét, hogy haladéktalanul szereljék fel kérvényüket a kívánt mellékletekkel s ezeket az esperesi hivatalhoz adják be, a mely aztán azokat további intézkedés végett a püspöki hivatalhoz teszi át. Így kérvényük, remélhetőleg, már az 1910. évben kedvező elintéztést fog nyerni.

Nemkülönben a ft. egyházkerület útján az egyetemes konventet méltóztassék felkérni, hogy a rég megállapított csekély 600 K missiói segélyt, a változott viszonyok folytán, az exponált, ruthén nemzetiségi vidéken vallásos s magyar nemzeti szempontból kulturmissiót teljesítő minaji, jenkei, vámoslucskai lelkészek részére méltányos felemelésben pótolja ki a missiói alapból már az 1910. évre.

Hogy a kép teljes legyen és a nt. egyházmegyei közgyűlés is teljes valóságában lássa a missiói góczpontok fontosságát egyetemes nemzeti és vallásos szempontból, az adatokat feltüntetem: a minaji körben 1180 magyarral szemben áll 951 tót és ruthén; a melyből 269 reformátussal szemben van 1471 róm. és g. katolikus. A jenkei körben 273 magyarral szemben áll 4170 tót és ruthén, a melyből 1176 reformátussal szemben 2691 róm. és g. kath. van. A vámoslucskai körben 946 magyarral szemben áll 10.986 tót, a melyből 1048 reformátussal szemben 10.436 róm. és g. kath. van. Az erős számú felekezetek háta megett áll az ungvári g. kath. és a szatmári gazdag r. kath. püspökség, a gróf Sztáray, Széchenyi, Andrássy, Kende főúri családok a mai különös állami állapotok között. Az egyetemes

magyar református egyháznak kiváló gondját kell képezni az ungi missiónak!

A vagyoni állás kimutatásával az anya-egyház vagyoni dolgai a missiói kör vagyoni dolgaival együtt vannak kimutatva, holott ezeknek elkülönítése szükséges; mert csak így tudható meg, mennyi a missiói kör vagyona, adománya, adóssága. Jövő évben az így dolgozandó fel és lesz bevezetendő a táblás kimutatásba.

Gondnoki bevétel Minajban 763 K 28 f, kiadás 754 K 51 f; maradvány 8 K 77 f.

Gondnoki bevétel Jenkén 1295 K 2 f; kiadás 1511 K 47 f; felülköltség 216 K 45 f. Adósság 10616 K, ebből 8000 K tőkesegély.

Gondnoki bevétel Kereszt leány-egyházban 1211 K 78 f; kiadás 779 K 16 f; maradvány 432 K 62 f. Adósság templomépítésből 1203 K 60 f.

Gondnoki bevétel Vámoslucskán 3353 K 66 f; kiadás 3354 K 46 f; felülköltség 80 f. Adósság 1500 K.

A solymosi leány-egyházról az évi számadás adatai feltüntetve nincsenek. A szobránz-tibai építkezés számadási adatai is hiányzanak.

Végül a midőn jelentem, hogy a családkönyvek egyik missiói egyházban sincsenek meg, azon okból, mivel a konvent által készített családkönyvi iven nem érkeztek le: áttérek a körök részletes ismertetésére.

I. Minaji missziói kör. Lelkész: Szabó Endre, minaji lelkész. Lélekszám: Minajban 54, Katergényben 115, Homokon 62, Kereknye, Kerekes és Kincsestanya, Zöldágtanya és két vasuti őrházban 38. Összesen 269.

Az egész körben csak Minajban van templom és lelkészlak. A templom oly rozzant állapotban van, hogy a hatóság közveszélyesnek jelentette ki. Ebbe járnak istentiszteletre a körben lakó buzgó hivek. Az 1908-ik évben templomjavítási tervrajzot és költségvetést készítettek, a melyet az egyházmegye megerősített. Az építkezés 12,500 koronába kerül, a melyből a csekély számú és szegény sorsu hivek csupán 4000 koronát képesek előteremteni, a többbit a főhatóságoktól várják. Az 1908. évi kerületi gyűlés 1200 K konventi segélyre ajánlotta

az egyházat templomépítésre. Azonban a magyar nemzeti szempontból igen fontos missziói egyháznak nagyon kevés; itt a konventi missziói alapnak kell elsősorban segélyére sietni, az egyetemes magyar ref. egyháznak meg kell mozdulnia, hogy a magyarságnak ez a kis védvára szegyenbe ne maradjon s a templom még ez évben felépüljön. Mély tisztelettel kérjük a ft. és mélt. konventet, méltóztassék a minaji ref. missziói templom felépítésére a szükséges 6000 koronát a missziói alapból megadni! A krisztusi szeretetből kell segélyezni ily szép összeggel az exponált missziói egyházat, mert ha templomba nem járhat ez a kis, buzgó kálvinista, szét-szórta élő nép, az ajtóban leselkedő farkasok körmei közé jut és nemcsak a felekezetre, de a nemzet kárára is elveszett. Itteni nehéz helyzetünk igazolására legyen elég ez az egy példa: a csapi ref. egyház, vasuti központon, avult templomát renováltatta véres verejtékén; ezt megtudva a szatmári r. kath. püspök, saját pénzéből építtetett az ottani r. katolikusok részére 80.000 koronába került templomot. Ő áldozott a külső dekorumért, mi emeljük templomot ennek belső szépségeért!

A lelkész hűségesen teljesítette kötelességét úgy a lelkipásztori gondozás, mint a ref. növendékek vallásos oktatása tekintetében. Keresztelt 14-et; ebből Minajra 1, Katergényre 5, Homokra 2, Zöldág tanyára 1, Kereknyére 5 esik. Esketett két tiszta párt Minajban, 1 vegyes párt Homokon, a kik születendő gyermekeiket a ref. vallásra ígérték. Betegét látogatott, felhívás folytán, február és szeptember hónapban Homokon és az úrvacsoráját kétszer kiszolgáltatta. Az anyaegyházban úrvacsorát osztott hatszor. Konfirmált 6 növendéket; ebből Minajra 1, Katergényre 3, Homokra 1, Kereknyére 1 esik. Az ünnepélyes konfirmációi vizsga a minaji templomban tartatott meg.

Vallást és éneket tanított heti 2—2 órán a minaj-katergényi, homoki és kereknyi állami elemi iskolákban, 42 ref. növendéknek; ebből Minajra 4, szórványokra 38 esik. A vallásvizsga jun. 14 én ünnepélyesen, nemcsak a hitsorsosok, de más felekezet tagjainak is

élénk érdeklődése mellett folyt le, az egyházmegyei iskolalátogatás elnöklete alatt, kitünő eredménnyel. Az állami iskolákban teljesített vallás tanításon kívül a nyári, július és augusztus hónapokban vasárnap délelőtt a lelkészlakon összejöttek és vallás és énektanításban részesültek. A felsőbb egyházi hatóságtól kapott három darab hittani és tíz darab vallásos olvasmányt növedékeinek kiosztotta és ezeknek igen jó hatását tapasztalja. Kegyes adományok összege 35 korona.

Megjegyzi lelkész, hogy a 600 K missziói-segély fizetésébe be van számítva és így ingyen teljesíti a fáradtságos missziói szolgálatot.

Utazási napló, táblás kimutatás, évi jelentés és két egyházhatósági bizonyítványt mellékel.

II. Jenkei missziói kör. Lelkész Móré Gábor, jenkei lelkész. Lélekszám Jenkén 327, Tasolyán 278, Szenteskén 182, Porosztón 71, Alsónémetin 37, Dióskán 2, Karcsaván 12, Székón 3, Kereszten 261, Felsőnémetin 3. Összesen 1176.

A hitélet virágzó. A hivek az egész körben hűségesen látogatják a templomot, a mely két helyen van e körben: Jenkén és Kereszten. Jenkén van lelkész és tanítói lak, Kereszten tanítói lak. A lelkész ugy a cura pastoralist, mint a hitoktatást híven végezte december 1-ső napjáig, a midőn súlyos betegsége miatt gyógyszanatóriumba ment és segédje teljesítette a missziói teendőket.

Keresztelt 50-et az egész körből; esketett 13 párt az egész körből, ezek közül 1 pár javunkra, 1 pár kárunkra ígérte születendő gyermekeit. Temetett 27-et; ebből az anyaegyházra 4, Keresztre 7, Karcsavára 2, Alsónémetire 1, Porosztóra 3, Szenteskére 6, Tasolyára 4 esik. Úrvacsorát osztott 25-ször; ebből Jenkére 6, Tasolyára 4, Szenteskére 3, Porosztóra 2, Keresztre 10 esik. Imaórát tartott 10-et; Tasolyán 5-öt, Szenteskén 5-öt. Beteglátogatás nem történt, mert beteghez nem hívták. Konfirmált 41-et; ebből esik az anyaegyházrn 12, Porosztóra 1, Tasolyára 11, Keresztre 7, Szenteskére 10. A konfirmációs ünnepélyes vizsga a jenkei és kereszti templom-

ban tartatott meg. Áttért hozzánk Tasolyán 1 fi; Keresz-
ten 1 nő. Kitért Porosztón 1 fi, g. kath. vallásra.

Vallást tanított heti 2 –2 órán a tasolyai és porosztói
állami és a szenteskei községi iskolában 106 növendék-
nek, az egyházmegyei iskolalátogatóság bizonyosága szerint
a kívánalmaknak megfelelően. Kegyes adományok ösz-
szege 506 K 60 f.

A lelkész panaszolja, hogy ha a jenkei iskolát a
törvény kívánalmai szerint fejleszteni nem tudják, úgy
az államsegélyt megvonják iskolájuktól. Továbbá a kereszti
iskola 1908. november havában tűz által megrongáltatott
és törvény szerinti felépítése kívántatik. Mindkét iskola
felépítésére a konventi missiói segélypénztár segítségét
kikérni véleményezzük.

Megjegyzi a lelkész, hogy a körbe eső munkák el-
végzésére fogatot tart s ahoz egy embert. Élelmezését
nem tudja felszámítani.

Utazási napló, táblás kimutatás, évi jelentés, két
községi és két egyházhatósági bizonyítványt mellékel.

III. *Vámoslucskai missiói kör.* Lelkész: ifj. Szakal
István, vámoslucskai lelkész. Lélekszám Lucskán 222,
Fogason 169, Gézsénybe 78, Zuhogón 23, Kis- és Nagy-
zalacskán 66, Sz.-Komorón 49, Élesen 39, Szobrán-
cz-Tibán 68, Lezsnyánban, Alsókányán 9, Felsőhalason 9,
Vajnában 10, Vinnán 7, Jószán 6, Katlanoson 1, Hanajnában
7, Solymoson 259. Összesen 1048.

A hivek vallásos buzgósága és egyházszeretete
semmi kívánni valót sem hagy fen. Nemcsak a templomot
látogatják, nemcsak úrvacsorájával élnek, de istendicső-
ségére is adakoznak. Lelkészlak van Lucskán, tanítói
lak Lucskán és Solymoson, templom Lucskán és Soly-
moson és épülőben Szobrán-
cz-Tibán.

Keresztelt a lelkész 29-et; a melyből az anyaegy-
házra 12, a szórványokra 17 esik. Temetett 19-et; ebből
Lucskára 8, a szórványokra 11 esik. Esketett 4-et; ebből
az anyaegyházra 1, a szórványokra 3 esik. Konfirmált
17-et; ebből Lucskára 7, a szórványokra 10 esik. A kon-
firmációs oktatást Lucskán és Szobrán-
czon végezte; előbbi helyre a lucskai és közelebbi fiókegyházak növén-

dékei, utóbbi helyre a szobránczi, sz.-komorói gyermekek jártak, a hol is e célra a vallástanításra szánt időnek egy részét használta fel egész évben.

Úrvacsorával egybekötött istentiszteletet tartott Lucskán 9-szer, a hová ünnepek alkalmával a 12—14 km. távolságra fekvő fiókegyházakból is eljártak a hivek és Solymoson 6-szor, a hol a helybeli, kányai, zuhogói hivek jelentek meg. Betegeknek úrvacsorát osztott 8 esetben, Fogas, Zuhogó, Zalacska, Gézsény, Alsókomorón és Élesen. Áttérés nem volt, de kitért egy Vinnán lakó, Lasztomérban született Valyó Mihály nevű cseléd azért, mert a tisztán r. kath. nagyközségben csakis hitének elhagyásával nőszülhetett meg.

Vallás- és énektanítás képezte ez évben is a missiói működés sulypontját. Tanított három helyen, Fogas, Zalacska és Szobránczon heti 1—2 órán 53 ref. növendéket. Működéséről az egyházmegyei iskolalátogatósnak beszámolt és bizonyítványát mellékeli. Kegyes adományok összege 502 K 40 f.

Megjegyzi lelkész, hogy a szobráncz-tibai templom majdnem teljesen felépült; a még hátralevő munkálat rövid idő alatt elvégeztetik, így nem sokára átadható lesz egyházi és hazafias szempontból egyaránt magasztos hivatásának. Ezen templom fenntartása és az abban működő missionárius beállítás a hivek szegénysége miatt úgy látszik a kegyes urnőre, özv. Patay Gyuláné, Szathmáry-Király Anna ő nagyságára és a konventi missiói alapra fog nehezedni.

Utazási napló, táblás kimutatás, évi jelentés, két egyházhatósági bizonyítvány mellékelve van.

Egyházmegyénk a beterjesztett jelentést egész terjedelmében elfogadja s azt összes mellékleteivel együtt a további intézkedések megítétele végett a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti. A fáradságos, de magasztos munkát teljesítő missiói lelkészeknek, valamint a missiói jelentés előterjesztőjének, Nagy Sándor egyh.-megyei tanácsbírónak köszönetét nyilváníttja.

54. Néhai Szabó Endre csicseri lelkész és az ungi egyházmegye esperesének özvegye kéri, hogy részére a lelkészi özvegy-árva-gyámintézeti segély, mely 1910. év május hó 1-től lenne esedékes, már 1909. év május hó 1-től folyósíttassék, mivel a csicseri lelkészi féljövedelemről, mely őt az 1909. év május 1-ig megillette, részben azért, mert betegsége miatt a gazdálkodást nem vezethette, részben azért, mivel a földeket senki bérbé venni nem akarta, kénytelen volt lemondani.

Közgyűlés a felhozott okokat figyelembe véve s néhai nagynevű esperese iránti háláját ez uton is leróni akarván, a kérelmet kivételösen teljesíti s özv. Szabó Endréné részére a gyámintézeti segélyt már 1909. május hó 1-től folyósítja.

55. Özv. Kocsis Endréné, a volt korláthelmecezi lelkész özvegye nyugdíja folyósítását kéri.

A nyugdíj 1909. május hó 1-től, miután esedékessé vált, folyósíttatik.

56. A segélyosztó bizottság munkálatát betérjeszti.

A közgyűlés a bizottság javaslatát elfogadja.

57. Soltész Károly sárosmezői tanító kérelmezi, hogy adjon neki az egyházmegye engedélyt arra, miszerint betegsége miatt 1909. évi október hó 1-től saját költségén segédtanítót tartson.

Egyházmegyénk folyamodó kérelmét teljesíti; a segédtanítót az Egyh. törv. VII. t.-c. 28. §-a alapján annak idején az esperes nevezi ki.

58. Csomár Béla tiszvási lelkész őszi gyűlésünk 86-ik pontjából folyólag községi képviselőtestületi, pres-

byteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyveket terjeszt be az iskola államosítása ügyében.

Tudomásul szolgál.

59. Csomár Béla tiszvási lelkész a lelkészi földekre vonatkozó felelmunkáltatási szerződést betervezve, kéri annak jóváhagyását.

Közgyűlésünk a betervezett felelmunkáltatási szerződést, mint jóváhagyást nem igénylő egyoldalú szerződésnek tekinti s kérvényezőnek azal rendel visszaadni, hogy az lelkészváltás esetén más lelkészre nem kötelező.

60. Az eszényi egyház előjárósága az egyház tulajdonát képező 21 hold földet 1907. évvel kezdődőleg hat évi időtartamra bérbe adta ki évenkénti 300 K bérösszegért, erről azonban a szerződést csak 1909. évi március hó 18-án kötötte meg, még pedig úgy, hogy „tekintve a bérlőnek a természet mostoha járásából eredő kárát“, 1907. és 1908. évekre a bérösszegeből 100—100 K-t, tehát 200 K-t elengedett, de az 1909. évtől kezdve „tekintet nélkül bármire is“ évi 300 K bérösszeget fizessen, — kéri a szerződés megerősítését.

Egyházmegyénk a bemutatott szerződést az eszényi egyházra nézve hátrányosnak tartja, mivel a földnek évi bérösszege holdanként 15 K-t sem ér el; sőt az egyház előjárósága még ebből a csekély bérösszegeből is 200 K-t el akar engedni, ugyanazért azt meg nem erősíti. Utasítja az egyház előjáróságát, hogy a földet szabályszerűen, árverés útján adja ki bérbe a legtöbbet ígérőnek s az azzal kötött szerződést terjeszse be megerősítés végett az egyházmegyei közgyűlés elé.

61. Farkas Jenő kereszti tanító templomi szolgálatának díjazását megállapítani kéri.

Folyamodó kérelmével elutasítottik, mivel a templomi szolgálat végzése már a pályázati feltételekben is bennfoglaltatott s így ezen szolgálatáért külön díjazásra igényt nem tarthat.

62. Özv. Laky Józsefné, a volt korláthelmecezi tanító özvegye kéri, hogy néhai férje által az 1904-ik évben az egyházmegyei pénztárból felvett 240 K kölcsön megfizetése alól felmentessék — mivel teljesen vagyontalan — csekély nyugdíjából magát és gyermekeit sem képes fenntartani.

Közgyűlés özv. Laky Józsefné kérelmét a felhozott okok alapján figyelembe véve, kérvényező részére a pálóczi Horváth Simon és Mária-segélyalap kamatainak terhére 240 K segélyt engedélyez olyképen, hogy ezen összeg az állandó illetmények rovatában felvételén, tartozása négy év alatt évi 60 K részletekben levonassék, illetve visszatartassék.

63. Kiss László bátfai lelkész a sárospataki főiskola V. osztályába járó Béla nevű fia részére a Szabó András-féle alapítvány 1908. évi kamatainak kiadatását kéri.

Egyházmegyénk folyamodó kérelmét teljesíti.

64. Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész a sárospataki főiskola V. osztályába járó Kálmán fia részére a Diós-féle ösztöndíj 1908. évi kamatainak kiadatását kéri.

Egyházmegyénk folyamodó kérelmét teljesíti.

65. Kiss László bátfai lelkész azt kéri, hogy az egyházmegye kezelése alatt lévő, a bátfai lelkész részére jövedelmező 1200 korona összeg a közigazgatási tárral együtt kezeltessék.

Pénztárnok felhivatik, hogy őszi gyűlésünkre véleményt adjon a tekintetben, hogy az egyházmegye adta-e ki kölcsön a fenti alapot képező összegeket, vagy a bátfai egyház?

66. A bátfai lelkész jelenti, hogy egyháza templomának tetőzete megromlott, javításra szorult; kéri azért az egyházmegyei közgyűlést, hogy e célra a sirbolt-alapból segélyt nyújtani méltóztassék.

Egyházmegyénk a bátfai templom tetőzetének kijavítására a sirbolt-alap összegyűlt kamatait kiutalja, felhívja azonban az egyház előljáróságát, hogy költségvetését a javítási munkálat megkezdése előtt az esperesi hivatalhoz terjessze be.

67. Tiszaásvány előljárósága engedélyt kér arra, hogy az állami iskola felállítása folytán szükségtelemmé vált iskola épületét lebonthassa s annak anyagát a lelkészlakon építendő melléképületekhez felhasználhassa, egyben az építkezésre 300 korona segélyt kér.

Egyházmegyénk az iskola épületének lebontására s anyagának a kért célra való felhasználására az engedélyt csak azon esetben adja meg, ha a tervbe vett állami iskola teljesen felépülve s használatba lesz véve. — Segélykérvényét pedig a segélyosztó bizottsághoz teszi át.

68. Olvastatott Ung vármegye közigazgatási bizott-

sága azon jegyzőkönyvi pontjának kivonata, melyben a magyar nyelvű iskolák törzskönyvezését foganatosította.

Tudomásul szolgál.

69. Olvastatott ugyanannak azon jegyzőkönyvi kivonata, melyben a nemzeti jelvényeknek az iskoláknál való használatát elrendeli s annak az egyházi hatóság által leendő foganatosítását kéri.

Tudomásul szolgál.

70. Olvastatott Ung vármegye kir. tanfelügyelőjének egyházmegyénkhez intézett azon átirata, melyben arra kéri fel az egyházmegyét, lenne szives utasítani minden iskolai építető, vagy javítottó egyházat arra, hogy építési tervét az építkezés megkezdése előtt mutassa be a vármegyei közig. bizottságnak, mert az előzetes átnézés által elkerülhető lesz az, hogy a már befejezett építkezések ellen a hatóságnak kifogása lehessen.

Egyházmegyénk ez önkormányzatunkat sérteni nem akaró, ellenkezőleg az egyházunk iránti jóindulatról bizonyosságot tevő átiratot a midőn tudomásul veszi, ugyanakkor felhívja az iskolát építtetni, vagy átalakíttatni szándékozó egyházakat, hogy építési terveiket — a későbbi kellemetlenségek elkerülése végett — az építkezés megkezdése előtt való átnézés végett terjesszék be.

71. Ung vármegye közigazgatási bizottsága 2256. sz. a. értesíti az esperesi hivatalt, hogy a felekezeti tanítók ellen felmerülhető fegyelmi esetekben eddig a tanfelügyelő jelentésére a közig. biz. kereste meg az esperesi hivatalt, s kérte az illető ellen az eljárást. A tibaváraljai tanító elleni fegyelmi ügyből kifolyólag azonban jövőben a miniszter fogja megkeresni az egyházi főhatóságot.

Tudomásul szolgál.

72. Dr. Kazinczy Gyula kassai kir. közjegyző a néh. Pongrácz Gyula által a jenkei egyháznak hagyományozott s a vall. és közokt. minisztérium 10067/1907. sz. rendeletével alapítványoknak minősített vagyronról a végrendeleti végrehajtó által 2—2 példányban kiállított három alapítólevelet jóváhagyási záradékkal való ellátás végett megküldi.

Közgyülésünk esperesnek azon jelentését, hogy az alapítóleveleket jóváhagyási záradékkal ellátta s illető helyére juttatta, helybenhagyja s tudomásul veszi.

73. Móré Gábor jenkei lelkész orvosi bizonyítvány melléklésével káplántartási engedélyre és a káplántartási államsegélynek 1909. évi január 1-től való kieszközlésére kéri magát ajánlani a ft. egyházkerületre.

Móré Gábor jenkei lelkészt a mellékelt orvosi bizonyítvány alapján káplántartási engedélyezésre és a káplántartási államsegélynek 1909. január 1-től való kieszközlésére a ft. egyházkerületre melegen ajánlja.

74. A koraláthelmeci egyháznak 1908. dec. 8-iki rendkiv. gy.-re beadott azon kérelmét, hogy a Végső György alap felszaporodott kamatai lelkészlak javításra adassék ki, az egyházmegye csak azon feltétel alatt mondta megadhatónak, ha presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvet terjesztenek be arról, hogy az összeget lelkészlak javításra használják fel. E határozat folytán az 1908. nov. 24-iki presb. gyűlés jegyzőkönyve beterjesztetik, mely azonban a kitzűött célt teljességgel nem érinti.

Utasittatik a koraláthelmeci lelkész, hogy az idevonatkozó egyházi közgyűlési határozatot őszi gyűlésünkre terjessze be.

75. A bátfai lelkész és pallói tanító fizetés ügye Kenyhercz Ferenc, Laskodi István, Kenyhercz Pálné tartozókkal szemben békés elintézést nyert.

Tudomásul szolgál.

76. Dókus Ernő felsőzempléni e. m. gondnok az egyházlátogatási kérdőíveket megküldi s véleményt kér annak pontjairól.

Az egyházlátogatóság véleménye szerint: I. 3. után megkérdendő, hogy biblia vagy káté magyarázat szokott-e tartatni s a reformatió emlékünnepe megtartatik-e? Az I. 5. kihagyandó; mert sem a törvény nem írja elő, sem szokásban nem volt eddigelé. A IV. 5. pont úgy részletezendő, hogy mindenféle alap kérdésbe tétessék, vagy még helyesebb, hogy a főkérdés: „az egyházközség vagyoni állapota?” után üres rovatok hagyandók 7—8 sorban.

Az ungi egyházmegye ezen véleményt magáévé teszi s tisztelettel felterjeszti a főtiszteletű egyházkerületre.

77. Minay István, mint az 1907. évi aug. 12-iki gyűlés 67-ik pontjában szervezett számvevőszék elnöke jelenti, hogy az 1907. évi beadványoknak el nem bírálhatása azon következményt vonta maga után, hogy az 1908. évi gondnoki számadások, tőkekimutatások sem bírálhatók el. Az 1909. évi költségvetést és egyházi adó-kivetést az esperes által megerősíteni javasolja. Egyszermind tekintettel mult évi ker. gyűlés 40-ik pontjában közölt számvevőszéki szabályrendeletre, az 1907. évben megalakult számvevőszék lemondását beadja, hogy a kerület által elfogadott szabályrendelet értelmében szerveztessek az egyházmegyei számvevőszék.

Egyházmegyei közgyűlésünk az eddig működött számvevőszéknek azon

javaslatát, hogy az 1909. évi költségvetés és egyházi adókiivetés az esperes által megerősíttessék, elfogadja s az esperest azok megerősítésére felhatalmazza. Az egyházkerület által elfogadott szabályrendelet alapján alakítandó számvevőszék: Az esperes, egyházmegyei gondnok, ügyész, pénztárnok, — mint akik hivatalból tagjai a számvevőszéknek; 4 egyházi és 4 világi taggal alakíttatik meg, ugymint: Szöllőssy Gyula, Nagy Sándor, Németh Péter, Pataki Pál, Minay István, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel, Szabó Zoltán.

78. Urbán Mihály záhonyi lelkész, 1908. évi tavaszi e. m. gyűlés 56-ik pontjára jelenti, hogy a 310 korona kisajátítási összegről kötvényt állított ki s azt elhelyezték az egyház ládájában.

Tudomásul szolgál.

79. A botfalvai temetőügyre vonatkozólag, mely 1908. évi tavaszi e. m. gy. 104-ik pontjában, s előzőleg egész terjedelmében 1907. őszi gy. 101-ik pontjában tárgyalatott, Pataki Pál a botfalvai község pecsétjével s 6 egyén aláírásával egy nyilatkozatot terjeszt be, mely szerint a fák kivágatása a temetőn tévedésből történt s kijelenti a képviselőt, hogy ezentúl sem a temetői fákhhoz, sem annak fűkaszálásához jogot nem formál.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn a beterjesztett nyilatkozatot az esperesi levéltárban elhelyezni rendeli; Pataki Pál botfalvai felügyelő lelkészt felhívja, hogy fenti nyilatkozatról képviselő-testületi jegyzőkönyvet terjeszsen be.

80. Őszi gyűlésünk 24-ik pontjára Ungtarnóc, Ördarma és Botfalva jelent, hogy 4—4 presbitert óhajtanak, Nagyszeretva pedig 6-ot.

Tudomásul szolgál.

81. Fentebbi jelentésből folyólag megállapíttatik, hogy Zahar, Jenke, Kereszt, Minaj, Eszeny a presbyterek számára vonatkozólag még nem adott jelentést.

Nevezett egyházak lelkészei ha őszi gyűlésünkig a presbyterek számáról jelentést nem adnak, rendbirsággal fognak sujtatni.

82. Magyar Bertalan indítványozza, hogy őszi kerületi gyűlésünk 38-ik jegyzőkönyvi pontjában elfogadván Dókus Ernő azon indítványát, mely a lelkészek anyagi helyzetén a lelkészi nyugdíjintézeti befizetéseknel segíteni kíván, azon tiszteletteljes kérelmet terjeszse fel egyházmegyénk a főtiszteletű egyházkerületre, hogy a főt. egyházkerület gyűlése ezen határozatnak érvényt szerezni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlésünk az indítványt egyhangulag magáévá teszi, s ezen határozatát tisztelettel felterjeszti a főtiszteletű egyházkerületre.

83. Pataki Pál 1908. évi tavaszi közgyűlésünk 57. sz. határozatára jelenti, hogy a botfalvai és ördarmai egyházak adója nagyobb részben ki van fizetve.

Tudomásul szolgál.

84. Ugyancsak Pataki Pál 1908. évi tavaszi közgyűlésünk 122. sz. határozatára jelenti, hogy az ördarmai földterületnek az egyház nevére való telekkönyvezése ügyében most vannak folyamatban a szükséges lépések; az ügy befejezése után azonban a jelentéstételt ismét kötelességének fogja ismerni.

Pataki Pál ungtarnóci lelkész ez-
 uttal is felkéretik, hogy az ügy be-
 fejezése után jelentését beadni szives-
 kedjék.

85. Az építkezési bizottság jelenti, hogy az ung-
 nyarádi egyház iskoláját s a tanítói lakást a törvény
 követelményeinek megfelelően felépíttette s az már hasz-
 nálatba is van véve.

Tudomásul szolgál.

86. Pataki Pál ungtarnóczi lelkész a mult tavaszi
 gyűlés 120. és őszi gyűlés 83. sz. határozatára jelenti,
 hogy az összes egyházi adók ki vannak fizetve.

Tudomásul szolgál.

87. Egyházlátogatóság a mult őszi gyűlés 59. sz.
 határozatára jelenti, hogy a pinkóczi iskolában a vallás-
 és énektanítás kielégítő s a fiuk és leányok már külön
 padokban ülnek, a bejárat azonban változatlan.

Közgyűlésünk a jelentést tudó-
 másul veszi s utasítja a pinkóczi egy-
 ház előljáróságát, hogy az iskolából
 való külön kijáratról az iskolai szün-
 idő alatt felelősség terhe alatt gondos-
 kodják s annak megtörténtéről a leg-
 közelebbi gyűlésre jelentést tegyen.

88. Ugyanaz a mult őszi gyűlés 60. sz. határoza-
 tára jelenti, hogy a kereszti iskolában a tanítás, vala-
 mint a vallás- és énektanítás kielégítő.

Tudomásul szolgál.

89. Ugyanaz a mult őszi gyűlés 61. sz. határoza-
 tára jelenti, hogy a vámoslucskai iskolában a tanítás jó
 eredményű.

Tudomásul szolgál.

90. Ugyanaz a mult őszi gyűlés 62. sz. határozatára jelenti, hogy a zahari iskolában a tanítás kielégítő.

Tudomásul szolgál.

91. Ugyanaz a mult őszi gyűlés 63. sz. határozatára jelenti, hogy a veskóczi iskolában a tanítás a mult-hoz képest haladásban van.

Tudomásul szolgál.

92. Az ungnyarádi körbe kiküldött egyházlátogató-ság jelenti, hogy Enyedy Lajos pallói tanító hátrálékos adóját a mai napig sem fizette ki, noha az egyház-megye által ez irányban többször szigoruan utasított.

Enyedy Lajos pallói tanító adó-hátrálékának teljes kifizetésére s ennek a f. évi őszi közgyűlésen hiteles okmányokkal leendő igazolására, illetve adókönyvének bemutatására, különbeni fegyelmi eljárás terhe alatt utasittatik.

93. Csomár Béla ásványi lelkész az 1903. évi őszi gyűlés 73. sz. határozatára jelenti, hogy a tisztaásványi egyház az egyházkerületnél még fennálló 194 kor. tőke-tartozásának fedezésére ujabban 100 koronát fizetett s így jelenlegi tartozása már csak 94 korona.

Tudomásul szolgál.

94. Az eszenyi egyház az 1908. tavaszi közgyűlés 127. sz. határozatára az eszenyi ref. egyház és Eszeny község között az egyház tulajdonát képező egyik iskolai tanteremnek a községi iskola részére 10 évre leendő átadása tárgyában kötött szerződést jóváhagyás végett bemutatja.

Közgyűlés a bemutatott szerződést, miután az kellően felszerelve nincsen, nem hagyja jóvá, hanem annak visszaadása mellett elrendeli, hogy

az a kérdéses tanterem átadására vonatkozó presbyteri jegyzőkönyvi határozattal s az átvételre vonatkozó községi képviselőtestületi határozat egy példányával, a folyó évi őszi közgyűlésre újólág bemutattassék.

95. 1908. évi tavaszi közgyűlésünk 114. pontjára az egyházlátogatóság jelenti, hogy Meskó János szürtei tanító adóhátralékát kifizette.

Tudomásul szolgál.

96. Az egyházlátogatóság által felvett jegyzőkönyvekből kitetszik, hogy a hétköznapi isteni tisztelet nem minden egyházban tartatik meg.

Ismeretes szent könyvünkben Idvezitőnk eme mondása: valahol ketten, vagy hárman összegyűltök az én nevemben, ott leszek én ti köztetek. Mivel nem képzelhető el olyan gyülekezet, hol a hétköznapi isteni tiszteleten legalább egynehány egyén részt ne venne, felhivatnak a lelkészek, hogy a hétköznapi isteni tiszteletet megtartani szoros kötelességüknek ismerjék.

97. Ugyanabból kitetszőleg a konfirmáció több helyen nem az egyházkerület által meghatározott időben tartatik meg.

Az egyházkerületi határozat szerint a konfirmációi oktatást a lelkészeknek a nyári iskolai szünidőben kell teljesíteniök s a konfirmáció az ujkönyeri urvacsoraosztás előtt végzendő el; felhivatnak azért a lelkészek, hogy az egyházkerületi szabályrendelet szerint járjanak el.

98. Ugyanabból kitetszőleg sajnálattal látja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy egyházi énekkar igen kevés helyen van s ezeknek szervezésében tanítóinknak nagy része kevés vagy éppen semmi buzgóságot sem fejt ki.

Felhivatnak a tanítók, hogy a hol még nincsen, egyházaikban énekkart szervezni mulhatlanul igyekezzenek.

99. Ugyanabból kitetszőleg Szirénfalván az illeték-egyenérték fizetetlen.

Utasittatik a szirénfalvai egyház, hogy az illeték-egyenértéket minél előbb fizesse ki s erről az őszi egyházmegyei gyűlésünkre jelentést adjon.

100. Ungnyarádon a tanító 50 K-val adóhátralékban van.

Felhivatik az ungyarádi tanító, hogy adóhátralékát fizesse ki s erről az őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

101. Korláthelmecczen özvegy Fegyvernek Jánosné 200 K, Gortvay Kálmán ugyancsak 200 K alapítványt tett egyházfenntartási célra.

A két alapítvány az egyház leltárába nincsen bejegyezve. Felkéri azért egyházmegyénk az esperest, hogy ennek megtételét a jövő évi egyházlátogatóságnak meghagyni sziveskedjék.

102. Tóth Lajos szürtei lelkész az ottani ref. népiskolai könyvtár részére 115 drb olvasókönyvet adományozott.

Egyházmegyénk az adományozó lelkésznek elismerését jegyzőkönyvileg fejezi ki.

103. Kistrát jelenti, hogy az 1908. évi tavaszi gyűlésünk jegyzőkönyvének 115. pontjával utasítva lett, hogy templomalapi pénzt egyházmegyei kötvényekre adja ki; — erre azonban már szükség nincs, mert az alap a templomjavításra felhasználtatott. Ugyanazon gyűlésünk 116. pontjával arra is elköteleztetett, hogy a templomalap hátralékos kamatait szedje be, jelenti, hogy beszedte s a templom javításánál azokat is felhasználta. 1908. évi őszi közgyűlésünk 20. sz. határozatára ugyancsak jelenti, hogy a tanítói csűr felépítettén, az egyház által kölcsön vett, a leégett tanítói csűrre nyert tűzbiztosítási díj ezáltal visszatérített.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kistráti egyház három rendbeli jelentését tudomásul veszi.

104. A csongori egyház két évi ártéri adóval hátralékban van.

Utasítatik a csongori egyház, hogy hátralékos ártéri adóját fizesse ki s erről őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

105. A kisdobronyi egyház szintén két évi ártéri adóval tartozik.

A kisdobronyi egyház ártéri adóhátralékát minél előbb fizesse ki s megtörténtéről őszi gyűlésünkre jelentsen.

106. Szalókán az anyakönyvek elrongyolódott állapotban vannak.

Utasítatik a szalókai egyház gondnoka, hogy az anyakönyvek beköttetését haladéktalanul eszközöltesse s erről az őszi gyűlésre jelentést adjon.

107. Szalókán 65 véka magtári élet van kimutatva; de ez veszendőben van, mert a kötvények értéktelenek, a kamatok fizetetlenek.

A szalókai magtár ügyének rendbe hozatalára egyházmegyénk Nagy Sándor papi tanácsbirót s Kovács Dániel világi főjegyzőt kéri fel.

108. Ugyanott Balog Imre 1907. évi gondnok adós maradt az egyház pénztárába 19 K 80 f.-el s azt mind ez ideig nem fizette be.

A magtár ügyének rendbe hozatalára kiküldött bizottság figyelme e tárgyra is felhivatik.

109. Ugyanott a presbitérium állítása szerint Ujlaki Sándor volt h. lelkész 120 koronával több fizetést vett fel, mint amennyi őt az ott töltött szolgálati időre megillette volna.

Ez ügy tárgyalása az ősszel tartandó közigazgatási birósági ülés feladata leendő; felkéri azonban egyházmegyénk az előbbi két ügyben való eljárásra kiküldött bizottságot, hogy Ujlaki Sándort Szalókán való megjelenésének idejéről jó eleve értesítvén, a vizsgálatot a presbitérium e panaszára vonatkozólag is tartsa meg s a vizsgálati jegyzőkönyvet, további intézkedés megtétele céljából, az esperesi hivatalhoz azonnal küldje be.

110. Eszenyben az 1908. évi egyházlátogatási jegyzőkönyv szerint volt 10.000 K tőkepénz; 3095 K lelkészi alap; 850 K tanítói alap. A f. évi egyházlátogatás alkalmával azonban már csak 1343 K tőke; 799 K 68 f. lelkészi alap találtatott; tanítói alap pedig semmi.

Hogy az eszenyi tőkepénznek ügye miben áll? — ennek megvizsgálására Nagy Sándor és Kovács Dániel kületnek ki, — jelentésök őszi egyházmegyei gyűlésünkre bevértván.

111. Tiszaásványban a lelkész használatában levő egy hold föld nincs betelekkönyvezve.

Utasítatik a tisztaásványi egyház presbitériuma, hogy a bekebelezést minél előbb eszközölje s erről az őszi egyházmegyei gyűlésre jelentést adjon.

112. Ugyanott az egyház nem kapta meg a paróchiális törzskönyvet, sem a „Varga Egyháztörténelmének“ 2-ik kötetét.

Egyházmegyénk tisztelettel felkéri Radácsi György egyházkerületi papi főjegyzőt, hogy a tisztaásványi ref. egyház részére a paróchiális törzskönyvet s a „Varga Egyháztörténet“-ének II-ik kötetét megküldetni sziveskedjék.

113. Csapon 2740 K lelkészi alap a lelkésznél van kölcsön s erre biztosítékul a lelkész „életbiztosítási kötvénye“ van letéve az egyház ládájába, melynek értéke 2510 korona.

Egyházmegyénk az életbiztosítási kötvényt nem tartja kielégítőnek arra nézve, hogy az egyház 2740 K lelkészi alapja a lelkésznél biztosítva volna. Felhívja azért a lelkészt, hogy a kölcsönösszeget vagy fizesse vissza az egyháznak, vagy pedig ha tovább is magánál akarja tartani, ingatlan birtokra kebeleztesse be. Egyuttal arra is felhivatik, hogy az ügy miként való elintézéséről f. évi őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

114. Ugyanott a lelkész akadályoztatása esetén az istenitiszteletet az állami tanító szokta teljesíteni.

Miután az állami, bár felekezetünkhez tartozó tanítók az istenitiszte-

let végzésére felhatalmazást a felsőbb hatóságoktól nem nyertek, ez okból az istentiszteletnek állami tanító által való végzése Csapban sem engedtetik meg.

115. Záhonyban, ha a lelkész akadályozva van, szintén az állami tanító végzi az istentiszteletet.

Miután arra vonatkozólag, hogy az állami tanítók istentiszteletet is végezhetnek, felsőbb egyházhatósági jóváhagyás nincs, ennek folytán az állami tanító istentiszteletet Záhonyban sem tarthat.

116. 1908. évi dec. 8-án Ungváron tartott rendkívüli egyházmegyei közgyűlésünkben Nagy Sándor indítványa folytán felkértem az egyházmegyei pénztárnok, hogy a könyvtári tőke állásáról adna jelentést; mert az indítványozó tudomása szerint a tőke már oly jelentékeny, hogy a könyvtár részére szükséges évi megrendelések már a kamatokból teljesíthetők, — így a lelkészek és tanítók a könyvtári illetékek fizetése alól teljesen felmenthetők.

Jelentés — bizonyára a beállott pénztárnoki változás miatt — nem érkezvén, a jelenlegi pénztárnok felkértem, hogy a könyvtári tőke állásáról s annak évi jövedelméről f. évi őszi közgyűlésünkre jelentést adni sziveskedjék.

117. A nagygejőczyi egyház előljárósága, a lelkész használatában levő belsőség kibővítésére a Ritok-családtól vett 71 □-öl területről szerkesztett s kellő felszereléssel ellátott s már árvaszékileg is jóváhagyott adás-vevési szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyénk a beterjesztett adás-vevési szerződést jóváhagyja s

megegerősítés végett a ft. egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

118. Solymoson az illeték egyenértéki adó nincs kifizetve.

Egyházmegyei közgyűlésünk a solymosi egyházat az illeték egyenértéki adó fizetésére utasítja, s az egyház felügyelő lelkészét felhívja, hogy őszi gyűlésünkre arról jelentést adjon.

119. Ugyanott Dzirka Pálné közszükségletekre 200 koronát hagyományozott az egyháznak.

A szives adományozó kegyes cselekményét egyházmegyénk jegyzőkönyvében a hálás utókor számára, — följegyezni határozza.

120. A kereszti I. egyházban nincs egyház ládája és egyház pecsétje.

Tekintettel arra, hogy Kereszten az anyaegyháztól külön presbytérium van, egyházi láda és pecsét készitendő.

121. 1908. tavaszi gyűlésünk 141-ik pontjában a kereszti tanítóra vonatkozó ügyre — a felügyelő lelkész betegsége miatt — jelentés nem érkezett.

Móré Gábor felügyelő lelkész felhivatik, hogy őszi gyűlésünkre az áttérésről jelentsen.

122. Ungpinkócson a lelkész saját költségén épített egy cselédlakot kő és téglából 1000 korona értékben, egy szint kő és téglából 200 korona értékben. A felépítményhez tulajdonjogát fentartja.

Tudomásul szolgál.

123. Bés a papi fundushoz 156 □-öl területet vett 363 K 48 fillérért, hogy a papikert az ujonnan kimért kertaljasi utig terjedjen.

A bési lelkész felhivatik, hogy a szerződést legközelebbi gyűlésünkre terjeszse be.

124. Bésben és Vajánban a presbytérium jelenti, hogy a temetőre semmi gond nem fordítatik, — a mellette lakó cigányok bitorolják.

Mindkét egyház előljároi utasítatnak, hogy presb. gyűlési jegyzőkönyvvvel keressék meg ez ügyben az illetékes közigazgatási szolgabírói hivatalt.

125. Ungmogyorós új díszes templomát a múlt évben felszentelte.

Örvendetes tudomásul szolgál.

126. Bajánházán a lelkészi fizetés pótlására kivetettek 100 koronát, Magasréven is 100 koronát, de az utóbbiak annak fizetését megtagadták. Ebből oly zavaros ügy keletkezett, hogy az egyházlátogatóság az írott dolgok és az előadottakból a való igazságot megállapítani nem volt képes.

Ujlaky Sándor jelenlevő lelkész igéri, hogy az esperesi hivatalhoz írásban teendő jelentésében megvilágosítja az ügyet. Ujlaky S. jelentését őszi gyűlésünkig bevárja az egyházmegye.

127. Magasréven az iskola padlója rossz, kerítés nincs.

Felügyelő lelkész jelenti, hogy már mindkettő munkában van. Őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

128. Sárosmezőn a templom tűzkár ellen nincs biztosítva.

Utasítja az egyházmegye a sárosmezői egyház előljároságát, hogy templomát teljes értékig biztosítsa. S arról őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

129. A jegyzőkönyv hitelesítésére megválasztatnak :

Az elnökség, Minay Isván, Szabó Lajos, Hegyi György, Nagy Sándor, Tóth Lajos, Pataki Pál s a jegyzői kar.

130. Jelentés nem érkezett az alábbi pontokra :

1908. évi tav. gy: 52. Eszeny, 92. Iske, 99. Palló, 106. Eszeny, 140. Bező, 151., 152. Nagyszeretva. — 1908. őszi gy.: 24. Zahar, Kereszt, Jenke, Minaj, Eszeny, 31. 35. Sárosmező, 33. Eszeny, 65. T. ü. b. e.

Az illetők a Szabályrendelet értelmében jelentés adásra utasíttatnak.

131. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítettek 1909. máj. 1-én Csapban tartott hitelesítő ülésben.

TÁRGYMUTATÓ.

Az 1908. dec. 8-iki gyűlés jegyzőkönyve után 1908. jun. 10-iki gy. 39-ik pontjára vonatkozó kimutatás.

Az 1909. ápr. 22., 23-iki gyűlésen jelenlevők.

I. Közgyűlési ügyek.

1. A gyűlés megnyitása.
 2. A gyűlés tagjai igazoltatnak.
 3. Esperes időszaki jelentése.
 4. Papi tanácsbírói hivatalra beadott szavazatok felbontása.
 5. Az esperes a csicseri lelkészválasztásról jelent.
 6. Az esperes a koraláthelmeci lelkészválasztásról jelent.
 7. Az eszenyi egyház Szabó József lelkészének halálát jelenti.
 8. A pályini egyház Meskó Gáspár tanítójának halálát jelenti.
 9. Szilágyi László,
 10. Kiss Jenő,
 11. Bakcsy Gyula,
- } s. lelkészek bekebeleztetést kérnek.
12. Pályinban helyettes, Botfalvában s. tanító alkalmaztatik.
 13. A koraláthelmeci egyház Diószeghy Jenőt rendes tanítóvá választotta.
 14. A kistráti egyház iskolaépítési terve, költségvetése, s kivetése megerősítését kéri.
 15. A gálócsi egyház templom és paplak terve s költségvetése megerősítéseért folyamodik.
 16. A nagygejőci egyház paplak terv, költségvetés s kivetés jóváhagyását kéri.
 17. A kereszti I. egyház iskolája tervét, költségvetését s kivetését megerősíttetni kéri.

18. A jenkei egyház iskolája terve, költségvetése s kivetése jóváhagyásáért folyamodik.

19. A veskóci leányegyház iskolájának tervét, költségvetését s kivetését kéri megerősíttetni.

20. Nagydobrony templomnagyoobbítási tervet, s költségvetést terjeszt be, jóváhagyását kéri.

21. Bezői paplak ideiglenes átvétele.

22. Csicseri iskola ideiglenes átvétele.

23. A számvevőszék a pénztárvizsgálat és átadásról jegyzőkönyvet terjeszt be.

24. A számvevőszék jegyzőkönyvének javaslata alapján Magyar Bertalan nyugtái kiadandók.

25. Ugyanannak alapján a pénztárkezelés megállapítására bizottság választatik.

26. U. annak alapján pénztári ügyrend készítésére bizottság választatik.

27. U. annak alapján pénztárnok utasittatik, hogy 10—12 ezer koronáig biztosítson.

28. U. annak alapján a segélyosztó-bizottság utasittatik, hogy elsősorban az iskolát építő egyházak segélyeztessenek.

29. U. annak alapján az ungtarnóci egyház 1200 kor. adóssága 6 évi segély által törlesztetik.

30. Virág József volt pénztárnok 70 korona visszafizetést kér.

31. 1908. dec. 8-iki gyűlésről elmaradottak igazolása.

32. A 2000 korona segélyért folyamodó egyházak.

33. A kistráti egyház iskolaépítésből folyólag nagyobb segélyt kér.

34. A korláthelmeci egyház a lelkészi fizetésnek a szükösi tárt illető részét kéri.

35. A szalókai ugyanazt kéri.

36. Közhirdetésre ajánlt egyházak.

37. Nyomárkai Aurél vil. tanácsbirói állásáról lemond.

38. Az időszakai tanács megalakul.

39. Az eszenyi egyház lelkészi-)

40. A tizzasalamoni lelkészi-) díjleveleket terjesztenek be.

41. A pályini egyház tanítói-)

42. A pályini egyház tanítói állásának betöltésére 1909. jul.

1-ig haladékat kér.

43. A minaji egyház zilált anyagi ügyeinek az egyházmegye által való rendezését kéri.

44. Nagygejőc kéri, hogy iskolájában a tanévet 1909. április 25-én berekeszthesse.

45. Homoki Antal főjegyzői állásáról, számvevői tagságáról ismételten lemond.

46. A főjegyzői hivatalra a szavazás elrendeltetik.

47. Nagygejőc 4000 kor. kölcsön felvételre engedélyt kér.

48. Kistrát 3000 kor. kölcsön felvételre engedélyt kér.

49. Az őszi segélyosztó bizottság jelentését beterjeszti.

50. Körlevelek.

51. A P. H. S. és M. segélyosztó-bizottság megválasztatik.

52. Kerületi gyűlési képviselők választatnak.

53. Missiói jelentés.

54. Özv. Szabó Endréné kéri, hogy részére az e. m. özv.-árvatári illeték f. évi május 1-től folyósíttassék.

55. Özv. Kocsis Endréné ugyanazt kéri.

56. A segélyosztó-bizottság jegyzőkönyvét beterjeszti.

57. Soltész Károly, sárosmezői tanító 1909. okt. 1-től segéd-tanító tartásra engedélyt kér.

58. Csomár Béla a tisztaásványi iskola államosítása ügyében jelet.

59. Ugyanő a lelkészi földek bérbeadásáról szóló szerződést terjeszt be.

60. Az eszenyi egyház az egyházi földeket 6 évre bérbeadta, annak szerződését beterjeszti.

61. Farkas Jenő kereszti tanító templomi szolgálatának díjazását kéri megállapítani.

62. Özv. Laky Józsefné elhalt férjének az egyházmegyénél levő 240 kor. tartozásának az elengedését kéri.

63. Kiss László Béla nevű fia részére a Sz. A. emlékalap 1908. évi kamatát kéri.

64. Magyar Bertalan Kálmán nevű fia részére a Diós-féle alap 1908. évi kamatát kéri.

65. Kiss László bátfai lelkész az e. m. pénztárban lévő bátfai alapot a közig. alappal kéri kezeltetni.

66. A bátfai egyház temploma befedésére a sirbolt alapból segílyt kér.

67. Tiszaásvány iskolája lebontására engedélyt s egyuttal segílyt kér.

68. Ung- és Beregmegye közig. biz. értesítése a magyar nyelvű iskolákról.

69. Ugyanaz az iskolai nemzeti jelvényekről értesít.

70. Értesítés az iskolai tervekről.

71. Ungmegye közig. bizottságának átirata a tanítók fegyelmi ügyében.

72. Néhai Pongrácz Gyula jenkei hagyatéka alapítványnak minősítetik.

73. Móré Gábor jenkei lelkész káplántartási kongrua kieszközlését kéri.

74. A korláthelmeci egyház az 1908. dec. 8-iki gy. 6. pontjára jelent.

75. A bátfai lelkészi s pallói tanítói fizetésügy békés elintézését nyert.

76. Az új egyházlát. kérdőpontokra az egyházmegye véleményét ad.

77. Minay István számvevőség elnöke jelentést ad s az új számvevőszék megalakíttatik.

78. Urbán Mihály a tavaszi e. m. gyűlés 56. pontjára jelent.

79. Pataki Pál a botfalvai temetői faügyről jelent.

80. Ungtarnóc, Botfalva, Nagyszeretva a presbyterek számáról jelent.

81. A presbyterek számát be nem jelentett egyházak.

82. Magyar Bertalan indítványa a lelkészi nyugdíjbefizetésre vonatkozólag.

83. Pataki Pál az őrdarmai és botfalvai adóról jelent.

84. Pataki Pál az őri egyházi földek telekkönyvezéséről jelent.

85. Az építési bizottság az ungnyarádi iskoláról jelent.

86. Pataki Pál az ungtarnóci iskola földadó hátralékáról jelent.

87. Az egyházlátogatóság a pinkói

88. „ „ a kereszti

89. „ „ a vámoslucskai } iskolákról jelent.

90. „ „ a zahari

91. „ „ a veskóci

92. Jelentés az Enyedy Lajos adóügyéről.

93. Csomár Béla a tizaásványi adósságtörlesztésről jelent.

94. Az eszenyi egyház az iskolaátadásról jelent.

95. Egyházlátogatósági jelentés a szürtei tanító adóügyében.

96. A hétköznapi istentisztelettartásra vonatkozó határozat.

97. A konfirmáció a kerület által meghatározott időben tartandó.

98. A tanítók egyházi énekkarok szervezésére hivatnak fel.

99. Szirénfalva illetékegyenértéki hátralékát fizesse ki.

100. Az ungyarádi tanító adóhátralékát fizesse ki.

101. A koraláthelmeci egyházi adományok a leltárba beirandók.

102. Tóth Lajos könyvadománya a szürtei népiskolának.

103. Kistrát tav. gy. 115., 116., őszi gy. 20. pontokra jelent.

104. A csongori egyház ártéri adóját fizesse ki.

105. Kisdobrony ugyanarra utasittatik.

106. Szalókán az anyakönyvek beköttesenek.

107. A szalókai magtárrendezésre küldöttség választatik.

108. Ugyanazon küldöttség Balog Imre gondnoki tartozását is vizsgálja meg.

109. A szalókai egyház szerint Ujlaky Sándor volt h. lelkész az illetékesnél több papi fizetést vett fel; a küldöttség a vizsgálatot ejtse meg.

110. Az eszenyi tőkepénzügy megvizsgálása küldöttségre bízatik.

111. Tiszaásvány egy hold papi földjét telekkönyveztesse be.

112. Tiszaásvány nem kapta meg a parochialis törzskönyvet és Varga II-ik kötetét.

113. A csapi tőkebiztosítás ügyében határozat.

114. Csapon az állami tanító a szószékben istentiszteletet végez.

115. Záhonyból ugyanolyan eset jelentetik.

116. A könyvtári fizetésről való javaslattételre Tóth Lajos pénztárnok felkéretik.

117. A nagygejőczi egyház a parochia bővítésére 71 □-öl földet vett.

118. Solymos illetékegyenértéki adóját fizesse ki.

119. Ugyanott Dzvirka Pálné ajándéka.

120. Kereszten egyházládája és pecsét készitendő.

121. Ugyanott tav. gy. 141-ik pontra jelentés.

122. Ungpinkócson a lelkész saját költségén építkezett.

123. Bés a vételről szerződést terjeszsen be.

124. Bés és Vajánban a temetői bitorlást jelentsék a szolgálóbirónak.

125. Ungmogyorós templomát felszentelte.

126. Bajánházi lelkészi fizetés ügyet Ujlaky Sándor lelkész tisztázza.
 127. A magasrévi iskola rendbehozásáról ugyanő jelentsen.
 128. A sárosmezői templom tűz ellen biztosítsák.
 129. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság.
 130. Jelentésadással hátrálékosok.
 131. Jegyzőkönyv meghitelesítése.
-

Betűrendes tárgymutató.

- BacsKay Sámuel** 31.
Bakcsy Gyula 11.
Bajánházai egyh. 126.
Balogh Dániel 51.
Bátfai egyház 66.
Bezői egyh. 21, 32, 130.
Bési egyh. 32, 123, 124.
Bóczér István 51.
Botfalvai egyh. 79, 80, 83.
Csapi egyh. 113, 114.
Csicseri egyház 22.
Csomár Béla 58.
Csongori egyh. 104.
Diószeghy Jenő 13.
Dókus Ernő 76.
Egyházakat általában 46.
Egyházmegyei tisztikar 38.
Enyedy Lajos 75, 92.
Esperes 1, 3, 25, 50, 51, 52, 77. [129].
Eszenyi egyház 39, 60, 81, 94, [110, 130].
Farkas Jenő 61.
Gálócsi egyh. 15.
Gondnok 1, 51, 52, 77.
Hegyi György 25, 51, 129.
Homoki Antal 4, 45.
Iskei egyh. 32, 130.
Iskolákat általában 68, 69, 70.
- Jenkei egyh.** 18, 32, 72, 81, 130,
Kereszti egyh. 14, 32, 81, 88, [120, 121].
Kisdobronyi egyh. 105.
Kiss Jenő 10.
Kiss László, 63, 65.
Kisráti egyh 14, 32, 33, 36, 48, [103].
 özv. **Kocsis Endréné** 55.
Korláthelmeci egyh. 34, 36, 76, [101].
Kovács Dániel 25, 26, 52, 77, [129].
 özv. **Laky Józsefné** 62.
Lelkészeket általában 49, 56, 96, [97].
Magasrévi egyh. 127.
Magda Sándor 5.
Magyar Bertalan 4, 24, 26, 52, [64, 82, 129].
Magyar Pál 100.
Maksa József 4.
Mátyás István 12.
Meskó Gáspár 8.
Meskó János 95
Minaji egyh. 43, 81, 130.
Minay István 25, 51, 52, 77, 129.
Móré Gábor 31, 73.
Nagydobronyi egyh. 20.

- Nagygejőci egyh. 16. Szilágyi Sándor 52, 77.
 Nagy Sándor 26, 51, 52, 53, 77, Szirénfalvai egyh. 99.
 [110, 129. Szöllőssy Gyula 25, 26, 51, 52.
 Nagyszeretvai egyh. 80, 130. [77.
 Németh Péter 77, 129. Tanítókat általában 49, 56, 71,
 Nyomárkay Sándor 37. [98.
 Őrdarmai egyh. 83, 84. Tiszaásványi egyh. 58, 59, 67,
 Pallói egyh. 130. [93, 111, 112.
 Pataki Pál 4, 26, 77, 79, 129. Tiszasalamoni egyh. 40.
 Pályini egyh. 32, 41, 42. Tóth Lajos 4, 23, 25, 26, 27,
 Sárosmező 128, 130. [51, 102, 116, 129.
 Sipos Endre 12. Ungmogyorósi egyh. 32, 125.
 Solymosi egyh. 118, 119. Ungnyarádi egyh. 85.
 Soltész Károly 57. Ungpinkóci egyh. 87, 122.
 Stépán Géza 2. Ungtarnóci egyh. 29, 32, 80, 86.
 Szabó Endre 4. Urbán Mihály 78.
 özv. Szabó Endréné 54. Vajáni egyh. 124.
 Szabó József 7. Vajkóci egyh. 36.
 Szabó Lajos 129. Varga Károly 6.
 Szabó Zoltán 51, 77, 129. Vámoslucskai egyh. 89.
 ifj. Szakal István 130. Veskóci egyh. 19, 91.
 Szalókai egyh. 35, 106, 107, 108, Virág József 23, 30, 51.
 [109. Zahari I. egyház, 81, 90, 130.
 Szilágyi László 9. Záhonyi egyh. 115.

A jegyzőkönyvi számokat jegyezték:

Németh Péter egyh. aljegyző: 1—4, 8—11, 21—31, 36—41,
 50—52, 58, 65, 71, 74—82, 118—131.

Magyar Bertalan egyh. aljegyző: 5, 6, 12—20, 32—35, 49,
 53, 57, 60, 66, 68, 69, 70, 83, 84, 95—116.

Kovács Dániel vil. főjegyző: 7, 43—46, 59, 63, 64, 67, 72,
 73, 85—91, 117.

Szabó Zoltán vil. jegyző: 42, 47, 48, 54—56, 61, 62, 92—94.

II. Közigazgatási bírósági ügyek.

1. Jegyzőkönyv, felvétel az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának — mint elsőfoku bíróságnak — 1909. évi április hó 22-én Ungváron tartott ülésében.

Jelen voltak: Szücs István esperes, Komjáthy Béla e. m. gondnok, mint elnökök, Minay István, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor világi, Virág József, Szöllösy Gyula, Nagy Sándor lelkészi tanácsbírák, Hegyi György egyházmegyei ügyész, Németh Péter jegyző.

Tárgy: Szirénfalvai presbyterek panasza az 1904-ben kiállított lelkészi díjlevél azon tétele ellen, mely 44 korona helyett 22 szekér fával szerepel.

Tekintettel arra, hogy az ügydarab későn adatott be, s így a tárgyalás előkészítésére nem volt idő, kiadatik az esperesnek előkészítés végett.

Szücs István
egyházi elnök.

Komjáthy Béla
világi elnök.

Németh Péter
jegyzőkönyvvezető.

2. A bajánházi egyház panasza a magasrévi társ-egyház ellen.

Jelen vannak: Szücs István esperes és Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, mint elnökök, Virág József, ifj. Szakal István, Szöllösy Gyula, Nagy Sándor papi, Minay István, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Magyar Bertalan, mint jegyző; előadó: Magyar Bertalan.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja az előadót annak ismertetésére.

Az előadó az ügyet élőszóval a következőkben ismereti: a bajánházai egyház templomot és paplakot óhajt a jövőben építeni, hiveit azonban nem kivetés útján kívánja megadóztatni, hanem azokat önkéntes ajánlattételre szólította fel. A bajánházai hivek önkéntes ajánlata szép eredményt mutat fel, azonban a magasrévi társegyház tagjai az önkéntes ajánlattételt megtagadták; kéri azért a bajánházai egyház az egyházmegyei közigazgatási bíróságot, mondaná ki, hogy a magasrévi társegyház hivei a Bajánházán építendő templom és paplak építési költségeihez hozzájárulni kötelesek.

Ezzel szemben Hiszem János és társa magasrévi lakosok azt kérelmezik, hogy a magasrévi társegyházra vonatkozólag ezuttal a fizetési aránykulcs állapították meg.

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság az ügyet zárt ülésben tárgyalás alá vevén, következőleg

Végzett:

A magasrévi társegyház tagjai a Bajánházán építendő templom és paplak költségeihez hozzájárulni kötelesek; az arány megállapítása azonban az anyaegyháztól nem kértvén, ezuttal mellőztetik.

Hiszem János és társa magasrévi lakosok aránymegállapítást kérő folyamodványa, mert a bírósági ülésen meg nem jelentek, folyamodóknak visszaadatni rendeltetik.

Kelt mint fent.

Komjáthy Béla,
egyházmegyei gondnok,
világi elnök.

Szücs István,
ref. esperes,
mint a bir. egyh. elnöke.

Magyar Bertalan,
jegyző.

3. Jegyzőkönyv, felvétellett Ungváron az 1909. évi április hó 23-án az ungi ref. egyházmegyei közigazgatási bíróság által Szabados Mihály sárosmezői gondnok és társainak, a felsőrőcsei anya- és a sárosmezői leányegyházakban a lelkészi szolgálmányokra vonatkozólag kért

új munkabeosztás tárgyában beadott kérelme feletti tárgyalás alkalmából.

Jelen voltak: Szücs István esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, mint elnökök, Virág József, Szöllőssy Gyula, ifj. Szakal István, Nagy Sándor, Minay István, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor bírák, Szabó Zoltán jegyző.

A bíróság megállapítja, hogy a felek közül senki sem jelent meg.

A bíróság az ügyet tárgyalás alá vevén, vizsgáló-bizottság kiküldését látja szükségesnek és Szakal István egyházi, Stépán László világi tanácsbírákból álló bizottságot küldi ki azaz, hogy a vizsgálat eredményéről a f. évi őszi ülésre jelentést tegyenek.

Szücs István,
egyházi elnök.

Komjáthy Béla,
vil. elnök.

Szabó Zoltán,
jegyzőkönyvvezető.

4. Jegyzőkönyv, felvétel az ungi ref. egyházmegye közig. bíróságának mint elsőfoku bíróságnak 1909. ápr. 22-én Ungváron tartott ülésében. Jelen voltak: Szücs István esperes, Komjáthy Béla e. m. gondnok, mint elnökök, Minay István, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor világi, Virág József, Szöllőssy Gyula, Nagy Sándor lelkeszi tanácsbírák, Németh Péter jegyző.

Tárgy: A bezői lelkészlak építési költségének a bezői anya- és zahari l. egyház közötti teherviselés megosztása.

Előkészítés végett kiadatik az esperesnek.

Szücs István,
egyh. elnök.

Komjáthy Béla,
vil. elnök.

Németh Péter,
jegyzőkönyvvezető.

5. A kereszti kántor-tanítói lakás és iskola építéséből kifolyó ügy Kereszt, Szenteske és Porosztó közt.

Jelen vannak: Szücs István esperes, Komjáthy

Béla egyházmegyei gondnok, mint elnökök, Virág József, ifj. Szakal István, Szöllőssy Gyula, Nagy Sándor papi, Minay István, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Magyar Bertalan jegyző; előadó: Magyar Bertalan.

Az egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja az előadót annak ismertetésére.

Az előadó az ügyet a következőkben ismerteti: a kereszti ref. leányegyház kántor-tanítói lakást kénytelen építeni, melyből eredő költségei fedezésére a templomi istentiszteletre odajáró, tehát a kereszti kántor-tanító szolgálatát igénybe vevő szenteskei és porosztói lakosokra is kivetést eszközölt s ennek jogosságát ezek elismerni nem akarják. A kereszti leányegyház kéri az egyházmegyei közigazgatási bíróságot, mondaná ki, hogy a kereszti kántor-tanítói lak felépítésére a szenteskei és porosztói hivekre tett kivetést ezek megfizetni tartoznak.

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság az ügyet zárt ülésben tárgyalás alá vevén, a következőleg

Végzett:

Miután az ügy a bírósági eljáráshoz még előkészítve nincsen, — előkészítés végett kiadatik az esperesnek.
Kelt mint fent.

Komjáthy Béla,
egyházmegyei gondnok,
világi elnök.

Szűcs István,
ref. esperes,
mint a bíróság egyh. elnöke.

Magyar Bertalan,
jegyző.

III. Fegyelmi bírósági ügyek.

1. Csighy Ferenc eszenyi tanító fegyelmi ügye.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Ungváron 1909. évi április hó 22-ik napján, az ungi ref. egyházmegye bíróságának mint fegyelmi bíróságnak Csighy Ferenc eszenyi tanító elleni ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak: Sziücs István esperes és Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok (tárgyalást vezető elnök) elnöklete alatt Virág József, ifj. Szakal István, Szöllőssy Gyula, Nagy Sándor papi, Minay István, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák; Magyar Bertalan egyházmegyei papi aljegyző mint jegyzőkönyvvezető; előadó: Szilágyi Sándor.

Az ügyészség részéről Hegyi György egyházmegyei ügyvéd s a fegyelmi eljárás alá vont Csighy Ferenc.

Tárgyalás alatt van a Csighy Ferenc eszenyi tanító ellen folyamatba tett fegyelmi bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset? A felhívásra senki sem jelentkezett.

Felhívja elnök a felet, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogása? A fél kijelenti, hogy nincsen.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

A bíróság elnöke konstatálja, hogy a fél szabályszerűen megidézett.

A bíróság elnöke felhívja a felet, hogy a bíróság illetékesége tekintetében van-e előadni valója? Fél kijelenti, hogy nincsen.

A bíróság elnöke elrendeli ezután az ügy érdemleges tárgyalását. Szilágyi Sándor előadó ismerteti az ügy állását, miszerint az egyházmegye 1908. évi tavaszi közgyűlésének 126. sz. határozatával Csighy Ferenc ref. tanító ellen elrendelte a fegyelmi eljárás megindítását az egyházlátogatóság azon jelentése alapján, miszerint a nevezett tanító presbiteri ülésekre sohasem jár, sőt az egyházlátogatóság előtt sem jelent meg, noha az több ízben is hívatta.

Elnök felhívja a jelenlevő felet, hogy az ügyre vonatkozó bizonyítékait terjessze elő.

Fél előadja, hogy a vádakra tett kifogásait írásban adta be, valamint az azoknak valódiságát igazoló bizonyítékait is, így előadni valója nincsen.

A bizonyító eljárás befejeztetvén, elnök felszólítja panaszos ügyészt a panasz, illetőleg a vád előterjesztésére.

Az ügyész a vádat fenntartja s felet az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 4. pontjába ütköző cselekmény elkövetése miatt kéri megbüntetni.

Elnök felhívja a panaszlottat védelme előterjesztésére. Kijelenti, hogy egyebet nem mondhat, mint a mit írásban beadott.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő határozatát :

Az ungi ref. egyházmegye fegyelmi bírósága Csighy Ferenc eszenyi ref. tanítót az ellene megindított fegyelmi vétség vádjá és következményei alól fölmenti.

Indokok :

A vizsgálat adataiból beigazolást nyert, hogy nevezett tanító a múltban — nagymérvű elfoglaltsága miatt — ha elmulasztotta is a presbiteri gyűléseket, ez a presbitérium belenyugvásával történt, az utóbbi időben azonban a gyűléseken mindig megjelent.

Megállapított továbbá, hogy az egyházlátogatás alkalmával nevezett tanító nem engedetlenségből nem jelent meg az egyházlátogatóság előtt, hanem azért, mert a szóval átadott eme meghívást: „jőjjön át a tisztelendő urhoz“ nem értette meg, hogy az a

látogatóság ott létét jelenti; ez minősíthető udvariatlanságnak, de fegyelmi vétségnek nem.

Ezért nevezett tanítót a fegyelmi vád és következményei alól felmenteni kellett.

Az elnök konstatálja, hogy az ítélet kihirdetésénél panaszlott jelen van.

Ezután felhívta a jelenlevő felet az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugszik-e az ítéletben vagy felebbez.

Panaszlott az ítéletben való megnyugvását kijelenti.

Ezután a bíróság elnöke elrendeli, hogy panaszlottnak, ha azt kéri, az ítélet hiteles kiadmánya kézbesíttessék.

Szücs István,
egyházi elnök.

Komjáthy Béla,
világi elnök.

Magyar Bertalan,
jegyzőkönyvvezető.

Az ungi reform. egyházmegye fegyelmi bírósága
által 1909. évi április hó 22-én tartott gyűlés

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Szüics István esperes egyházi, Komjáthy Béla gondnok, elnökök, Virág József, Szöllösy Gyula, ifj. Szakal István, Nagy Sándor, Szilágyi Sándor, Minay István, Szabó Lajos tanácsbírák, Hegyi György ügyész, Kovács Dániel világi jegyző.

Tárgy a szalócai egyházba megválasztott Helmeczi Antal ellen indított fegyelmi ügy a választás el nem fogadása miatt.

Kovács Dániel világi főjegyző az ügy állását ismertetve előadja, hogy a szalócai egyházba a lelkészválasztás 1909. évi január hó 3-ik napjára tüzetett ki s Helmeczi Antal pályázatának visszavonását a felmutatott postakönyv igazolása szerint 1908. évi dec. 31-én a bezői postára tette, mely az esperesi hivatalhoz 1909. év január hó 2-án az esti órákban érkezett, így az esperesnek nem volt ideje sem a választó egyházat, sem a választásra kiküldötteket kellő időben értesíteni. A szalócai egyháznak nem lévén tudomása a pályázat visszavonásáról, Helmeczi Antalt lelkészül választotta, ki az esperesi értesítés után a törvényben előírt időn belül a választást nem fogadta el, okul hozván fel, hogy a szalócai egyház hívei köztük való megjelenése alkalmával papi méltóságán alóli fogadásban részesítették.

Ezután a vád és védelem meghallgatása után a fegyelmi bíróság teljes ülésben a következő

ítéletet hozta:

Helmeczi Antalt a fegyelmi eljárás s annak következményei alól felmenti.

Indokok:

Az eljárás és vizsgálat során beigazolást nyert, hogy Helmeezi Antal kellő időben visszavonta pályázatát s csak a postai rendetlen közlekedés s kézbesítés volt az oka, hogy a kellő időben nem érkezett rendeltetési helyére; valamint beigazolást nyert az is, hogy a szalókai egyház hívei a már megválasztott s köztük megjelent Helmeczi Antalt elriasztó módon fogadták, így őt a fegyelmi eljárás s következményei alól fel kellett menteni.

Szűcs István

esperes.

Komjáthy Béla

gondnok.

Kovács Dániel

jegyző.

TÁRGYMUTATÓ.

II. Közigazgatási bírósági ügyek.

1. Szirénfalva a nagyszelmenci papi díjlevélnek rávonatkozó fafizetési tételét megváltoztatni kéri.
 2. Bajánháza és Magasrév közötti paplak és templomépítési ügy.
 3. Sárosmező a lelkészi fizetésre nézve új munkabeosztást kér.
 4. Bező és Zahar a lelkészlak építési költségeinek megosztását kéri.
 5. A kereszti kántor-tanítói lakás és iskola építésből kifolyó ügy Kereszt, Szenteske és Porosztó közt.
-

III. Fegyelmi bírósági ügyek.

1. Csighy Ferenc eszenyi tanító fegyelmi ügye.
 2. Helmeczi Antal s. lelkész fegyelmi ügye.
-

TARTALOM.

1908. dec. 8-ki rendkívüli gyűlés	3—13 lap.
1908. dec. 8-iki közig. bírósági ügyek	14—15 „
1908. évi nyug- és gyámintézeti fizetés	16—21 „
1909. ápr. 22—23-iki közgyűlés	23—82 „
Közgyűlési ügyek tárgymutatója	83—90 „
1909. ápr. 22—23-iki közig. bírósági ügyek	91—94 „
1909. ápr. 22—23-iki fegyelmi bírósági ügyek	95—99 „
Közig. bírósági és fegyelmi bírósági ügyek tárgy- mutatója	100— „
